

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs III. Quænam Beneficia possint resignari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

ius, nu. 2. tenentes simpliciter de resignantibus in favorem, si resignatio non est foratica effectum. Verum responsio nostra constat ex dictis, & pro certo suppositis aliis; nimirum, quod ubi jus non abdicatur a resignante, beneficium non vacet; adeoque opus non est, illud de novo providere resignanti; non servatis autem conditionibus non abdicatur jus a resignante, juxta Rot. decis. ult. in antiq. de rerum permut. Paris. loc. cit. nu. 7. & talis conferatur non resignasse juxta Rot. ibid. & Innoc. in c. inter cetera. de prabend. in principio; seu titulus ac possessio non dicitur dimissa, nisi adimpleta conditione, ut Innoc. loc. cit. gl. in c. olim. de rest. spol. Paris. n. 10. eum actus habeatur ac si non esse factus non purificata conditione. Paris. n. 9. citans C. Paris. conf. 5. n. 7. vol. 4. Socin. Jun. conf. 4. n. 16. vol. 2. sic jam in specie si quis renunciavit beneficio in manibus Superioris per viam transactionis, ut pars altera quippiam præster, non impletur ista conditione, beneficium suum reperere potest; imò propria auctoritate reassumere; saltem, si resignatio facta in manibus Papæ; sicut in simili de permutatione beneficiorum Laym. in c. cum pridem. de patris. n. 4. remittens ad seipsum l. 4. r. 2. c. 19. n. 7. §. huic etiam. Th. moral. ubi de permutatione.

4. De cetero requiri nihilominus ad hoc, ut talis redire possit, declaratoriam Superioris declarantis, ipsum redire posse, tradit Paris. cit. q. 14. n. 15. citans Ubertin. in repet. c. unic. de rer. permut. in 6. col. 17. ex Felin. in c. cum venerabilis. n. 21. eò quod in casibus, in quibus per resignationem non abdicatur jus, resignans possit agere spolio contra resignatarium, & restituitur, & potest redire, ut Saru. decis. 41. l. r. cum communi, dum autem possessio occupata est, non potest propria auctoritate illam capere. Paris. cit. n. 15.

5. Porro an & qualiter, dum jus abdicatum est per resignationem, v. g. resignatario acceptante conditionem solvendi pensionem, non tamen postmodum eam decursam solvente, novum opus sit collatione ad regrediendum, dicitur infra. Illud hic tantisper observa, quod quoties quis redit ad beneficium cum nova collatione, quamvis recuperet omnia jura beneficii, onera & commoda; non tamen eandem antiquitatis prerogativam, adeoque nec jus optandi ratione antiquitatis, nec locum eundem, quem ante habuerat. Paris. cit. q. 14. n. 25. 26. 27.

Quæstio 276. An, si admissa per Papam resignatione, eaque acceptata a resignatario, hic literas expedierit in forma dignum, & his necdum justificatis & executis contingat eum mori, resignans possit redire ad beneficium;

Respondeo negativè: Quia eo ipso dicitur consumpta vacatio, quoad effectum simplicis institutionis resignantis, quod admissa sit per Papam resignatio, & resignatarius illam acceptarit; adeoque quod ad ipsum resignantem actus est perfectus & consummatus; adeoque urget dispositio textus c. si ex transmissa. de renunc. Lott. l. 3. c. 14. n. 51. & 52.

Quæstio 277. An resignans possit regredi ad beneficium, resignatario reperto minus idoneo?

Respondeo negativè: Juxta dicta aliis. Lott. cit. q. 14. num. 53; est enim etiam actus, quoad

ipsum resignantem perfectus, & conditio illa vel expressa vel subintellecta: Si beneficium illud certa illi persona conferatur: respicit factum Superioris habentis conferre; cum ab illius auctoritate actus totaliter dependeat; illud autem factum habetur satis pro impleto, quodcumque per ipsum non fiat, sed per eum, cui adimplendum, quod minus adimpleatur. Lott. n. 54. Neque in hoc admittenda distinctio, quam ponit Garc. p. 11. c. 3. n. 37. Ex doctrina glossæ in c. immotuit. de elect. v. ignorantiam. inter resignantem, qui non habuit, & eum, qui habuit probabilem causam reputandi resignatarium idoneum. Lott. nu. 55. licet enim dicta distinctio bene procedat ad effectum excusandi resignantem à dolo & peccato; non tamen applicatur rectè ad effectum, ut resignans regredi possit ad beneficium. Lott. n. 56. dum enim quis resignat ad favorem alterius, etiam si agere videatur cum Papa, ut certa persona & non alteri beneficium resignatum conferat, velle tamen id ipsum intelligitur ita, ut hoc obtineat, si habilis est; dum pacificentur in his, qua non explicarunt, consentur se conformare dispositioni legis, juxta L. quæra. §. inter locatorem. ff. locat. Lott. nu. 57. secus autem esse videtur, si quis resignasset sub conditione suspensiva, quæ non posset purificari, nisi ex contingenti facti de futuro, veluti cum quis renunciavit ad favorem laici, adeoque jam inhabilis cum clausula: Ex nunc prout ex tunc, cum clericali charactere fuerit insignitus; cum enim tunc idem sentiat Papa, quod resignans, antequam talis fiat clericus, & ita habilis, resignans non abdicat à se jus, adeoque si dictus resignatarius interim moriatur ante institutionem, non censetur consumpta vacatio, sed resignans remanet cum suo beneficio; quia hoc casu clarè constat, papam non voluisse facere gratiam tempore rescripti sui, sed postquam ille esset clericus. Lott. n. 73. de cetero extra hunc casum conditionis suspensivæ, dum resignatarius tanquam inhabilis rejicitur per executorem, providebitur alteri ex vacatione adhuc per resignationem. Lott. n. 63. non tamen illi, quem designatus est de novo resignans; quia qui semel resignavit resignatione perfectâ, non potest amplius resignare. Paris. l. 1. q. 15. à nu. 1. quia talis resignans factâ resignatione quoad beneficium resignatum, jam habetur pro mortuo, juxta gl. in c. susceptum. de rescript. in 6. v. non morte. & C. Paris. conf. 93. p. 26. vol. 4. Lott. loc. cit. num. 72.

Quæstio 278. An, & qualiter comedatur regressus pensione non soluta?

Respondeo, de hoc fusè agendum infra, ubi de resignatione sub reservatione pensionis.

PARAGRAPHVS III.

Quænam beneficia possint resignari?

Quæstio 279. An beneficia omnia resignari possint, & quorum beneficiorum resignatio faciliè vel difficulter admittatur?

Respondeo ad primum: Beneficia omnia Ecclesiastica, sive curata, sive simplicia, sive majora, & dignitates, sive requirant residentiam, sive

sive non; adeoque cujuscunque sint generis & qualitatis, possunt resignari, nisi id specialiter jure aliquo scripto prohibeatur. Pirh. ad tit. de renunc. n. 12. citans Azor. p. 2. l. 7. c. 25 n. 1. Paris. l. 2. q. 1. n. 1. citans quàm plurimos, ac dicens id colligi posse ex toto titulo de renunc. & expressius cit. q. 1. n. 130. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 125. dicens sic colligi ex generalitate textus c. admonet. de renunc. & c. 1. tit. eod. in 6. Pro ratione datur communiter illud vulgare desumptum ex l. penult. c. de pactis. & ex c. quam periculosum. 7. q. 1. quisque favori suo seu beneficio tam in temporalibus quàm spiritalibus renunciare potest, nisi, ut addit Parisius, prohibeatur. Quod tamen minùs rectè applicari beneficiis Ecclesiasticis, ait Barb. loc. cit. utpote quorum resignatio non ex mera cedentis voluntate, sed ex legitima causa à Superiore admittenda dependet. Consequenter jam Paris. loc. cit. n. 3. ex Bellamer. de permutat. benef. in proamio n. 3. & de communi ait, beneficia omnia, nisi contrarium expressum, posse permutari.

2. Respondeo ad secundum in genere: Canonice & similibus beneficiis simplicium resignationes facilius, ordinariè & regulariter loquendo, admitti; parochialium non ita facile, difficilius verò adhuc praelaturarum habentium ordinariam & generalem jurisdictionem, v. g. Episcopatum, Abbatiarum, Praepositorum regularium. Laym. in c. admonet. de renunc. n. 3. verùm de his omnibus accuratius in sequentibus.

Questio 280. An, & qualiter renunciari possit Papatui?

1. Respondeo ad primum affirmativè: Paris. l. 2. q. 1. n. 4. citans quàm plurimos. Laym. in c. quoniam. de renunc. in 6. ubi in Paraphrasi: summus Pontifex renunciare potest Papatui, tum maximè, si se insufficientem agnoscat ad regendam Ecclesiam universalem. Ità definitur Caestini. V. Præmissa deliberatione cum Cardinalibus, inter quos unus erat Bonifac. octavus Successor illius, Auctor cit. can. quoniam & c. ex qua constitutione Caestini V. à Bonifacio ejus Successore confirmata, & redacta inter decretales res hæc est admodum clara, ut in dubium amplius revocari nequeat, non obstantibus rationibus, quas aliqui in contrarium afferunt, & quarum 10. refert Jo. And. in cit. c. quoniam, seu i. de renunc. in 6. Paris. n. 19. subdens n. 20. ex eod. Jo. And. Gemin. Butrio & DD. communiter in cit. c. 1. hæsitandum non esse, an Papa sic statuere possit ob potestatis suæ plenitudinem. Proinde non obstat, quod aliàs objici solet, resignationem non posse fieri validè nisi in manibus Superioris; Papatui autem non habere Superiorem; & si dicatur, Deum acceptare ejus resignationem, resignationem hanc fore incertam; cum nullo signo constet, Deum illam hæc & nunc acceptasse. Nam regula illa: resignatio debet fieri coram Superiore, solum locum habet in iis, qui Superiorem habent. Laym. in cit. c. quoniam. n. 1. pro simili addens, quòd regula quoque illa: nemo in propria causa potest esse iudex; fallit in principe, qui Superiorem non habet. Juxta quod docuit Th. mor. tr. 6. c. 2. n. 11. & certè necesse est dicere, quòd dum Papa abdicat se Papatui, Deus acceptet abdicacionem, seu tollat Pontificiam ab eo potestatem; ne si secus contingeret, Ecclesia longo tempore à nullo vili Pastore gubernetur, dum uno se abdicante,

alius in ejus locum cum simili universali potestate substitui nequiret (dum tamen Ecclesia tales sufficit Pontificibus Papatui renunciantibus pro veris Pontificibus habet, & aliquoties habuit, & abdicantem validam renunciationem agnovit, ut videre est apud Paris. loc. cit. n. 10. & alios Ecclesia Scriptores) Laym. loc. cit. n. 2. uti & eadem ratione probari, hanc resignationem esse validam, ait ibidem Laym. Etsi fieret sine causa; quamvis n. 3. subdat, gravissimè peccaturum Papatui, si absque necessitate & causa renunciet Papatui; cum inter ipsum & Ecclesiam universalem sit ætissimum vinculum à Deo ipsi impositum, de quo videndus Jo. And. ad cit. c. quoniam.

2. Respondeo secundò: non tamen hujus renunciationis valor pendet à ratihabitione & acceptatione Ecclesiæ, ut videtur insinuare Paris. cit. n. 10. (nisi forte velit per hoc idem, quòd validam agnovit & judicavit, citra quòd valor ejus ab hæc ejus agnitione dependeret) siquidem Ecclesia etsi rogare possit Papatui ad retinendum Papatui, ad hoc tamen eum cogere non potest, Laym. cit. n. 2.

3. Respondeo tertio: de cetero valebit, & licita erit dicta resignatio facta ex rationabili causa (quarum 3. videt apud Paris. à n. 22.) etiamsi intercesserit votum vel juramentum de non resignando. Paris. à n. 26.

4. Respondeo quarto: posse eum renunciare per procuratorem, ait idem Paris. n. 29. citans Bonifac. de vital. in Clem. unic. de renunc. n. 7. uti dicit evonisse in Gregor. XII.

Questio 281. An Cardinalatus & Patriarchatus resignari possint?

1. Respondeo ad primum affirmativè: Paris. l. 2. q. 1. n. 32. citans Franc. in ca. de renunc. in 6. n. 3. Bertachin. in tr. de Episc. p. 1. l. 2. n. 25. Bursat. conf. 341. n. 20. l. 5. Est enim beneficium Ecclesiasticum. Paris. ibid. citans Selv. p. 1. q. 2. n. 53. Hojed. de incompat. p. 1. proam. n. 9. minùsque hæc dignitas annexa Cardinalibus, quàm Papatui Papæ. Paris. loc. cit. n. 37. ex Franco ubi ante.

2. Respondeo ad secundum: etiam affirmativè. Paris. n. 38. cum sit beneficium Ecclesiasticum. Paris. n. 39. ex Selv. ubi ante. & Hojed. n. 7. Idem est de Primatu, qui & ipse est beneficium. Paris. n. 44. & 45. Porro coram quibus hæc renunciationes fieri debeant, dicitur infra.

Questio 282. An Episcopatus possit resignari?

Respondeo affirmativè: juxta expressum textum c. qualiter 7. q. 1. Paris. l. 2. q. 1. n. 53. si enim Papa, qui est sponsus Ecclesiæ universalis id potest, multò magis id poterit Episcopus sponsus Ecclesiæ alicujus particularis; quamvis de facili non sit admittenda talis resignatio juxta c. quam periculosum. 7. q. 1. Paris. n. 58. Laym. in c. cum post petitam. de Elect. ubi: Episcopus Episcopatu renunciare non potest sine Papæ licentiâ, quam ipse etiam facile non concedit juxta c. nisi cum pridem. 10. de renunc. n. 3. eò quòd Episcopi ætissimo & insolubili vinculo cum Ecclesiis astricti censeantur, Consequenter jam etiam Episcopi permutare poterunt Episcopatus. Paris. n. 59. ex Gemin. in c. unic. de rerum permut. in 6. dicens communem omnium in praxi receptam: non tamen possunt resignare in favorem, uti nec Papatui, Cardinalatus, Patriarchatus; sed

eorum resignatio fit simpliciter. Paris. n. 60. dicens communem omnium. Porro observandum, quod notat Laym. in c. post translationem, de renunc. n. 1. interdum Episcopum renunciare loco tantum, ac regimini, servato ordine & dignitate Episcopalis; interdum resignare non tantum loco & regimine, sed etiam ordine & dignitate. Et si, ut Laym. existimat, se conferat ad religionem, praesumendum esse, quod utriusque resignare velit, nisi specialiter obtineat à Papa, ut pontificalia exercere possit. Si autem non ingrediatur religionem, plerumque à Papa ei permitti ordinis Episcopalis dignitatem & exercitium, ne alioquin ob crimen depositus videatur.

Quaestio 283. An Abbatia & Prioratus resignari possit?

1. **R**espondeo ad primum affirmativè. Paris. cit. q. 1. n. 63. juxta c. ult. de renunc. & quam plurimos, quos citat. Idque intelligendo de Abbatia tam regulari, quam saeculari, Paris. n. 68. Idem est de Abbatissatu; cum & hic certo modo sit beneficium Ecclesiasticum, Paris. n. 71.

2. Respondeo ad secundum quoque affirmativè: Paris. n. 75.

Quaestio 284. An resignari possint officia Ecclesiastica?

Respondeo: posse; dum sunt beneficia, nimirum cum administratione rerum Ecclesiasticarum sine praeminentia & jurisdictione. Paris. l. 2. q. 1. n. 92. citans Selv. p. 1. c. 8. n. 5. Hojed. de incom. p. 1. c. 8. n. 3. Hinc resignari possunt thesauraria, Cantoria, Plebania, Sacristia &c. Quia haec sunt talia officia Ecclesiastica. Paris. loc. cit. à n. 93. uti idem dicit de Scholasteria, n. 127. citans Put. decis. 295. l. 2. quia est beneficium Ecclesiasticum.

Quaestio 285. An resignari possint beneficia consistorialia?

1. **R**espondeo primo: consistorialia resignari non possunt coram Ordinario, cum sint reservata ex reg. 2. Cancell. Paris. l. 2. q. 2. n. 1. & 2. citans Staphil. de lit. gratia & inst. s. dicendum. num. 67.

2. Respondeo secundo: possunt tamen resignari coram Papa in favorem, Paris. ibid. n. 4. dicens communem, & ab omnibus receptam; quamvis eorum provisio per resignationem fieri debeat consistorialiter. Paris. ibid. n. 5. citans Staphil. ubi ante n. 62. dicuntur enim inde consistorialia; quia de iis disponit Papa in Consistorio coram Cardinalibus, Paris. n. 6. ex Mandos. de annal. q. 16. n. 2. Pet. Gregor. Syn. tag. juris. l. 15. c. 4. n. 15. &c. quamvis subjungat idem Paris. n. 10. esse aliqua beneficia, quae appellantur consistorialia, de quibus de stylo & consuetudine non providetur consistorialiter. Et haec nihilominus non nisi coram Papa resignari debent, qui de iis providebit extra consistorium. De cetero tradit Lott. l. 1. q. 26. à n. 55. ex dicta descriptione in libris Camera optime inferri ad hanc qualitatem consistorialitatis, & eam qualitatem per provisionem extra consistorium factam non mutare Papam; cum nihil sit, quin beneficium, quod semper fuit consistoriale, Papa possit pro libitu conferre extra consistorium.

Quaestio 286. An resignari possit beneficium parochiale?

Respondeo affirmativè: Paris. l. 2. q. 1. n. 104. idem esse dicens à n. 107. de beneficio seu Ecclesia alià curatà. Verumtamen spectatà consuetudine Curiae Romanae, quam alios Ordinarios imitari deceret, non recipi, nisi parochus aliquot, saltem 3, vel 4. annis, Ecclesiam possederit, tradit Laym. ad cit. c. Admonet. de renunc. n. 3. Idem tradit Corrad. in pr. beneficiis l. 5. c. 1. à n. 11. Garc. p. 11. c. 3. à n. 45. ubi: hodie in Curia non admittuntur absolute & indistinctè resignationes parochialium & aliorum beneficiorum personalem residentiam requirentium, praesertim cum pensione; nam quoties resignatur parochialis, vel aliud tale residentiale, dataria vult, ut exprimat, per quod tempus illud possederit resignans, seu quo tempore illud obtinuerit; & si tempus est breve, resignatio rejicitur. Eadem habet Paris. l. 3. q. 2. n. 21. quibus limitat conclusionem à se formatam & sine stabilitate ibidem n. 8. nimirum quod is, qui adeptus Parochialem seu curatam Ecclesiam, ex quo tenetur se facere promovendi intra annum ad sacerdotium, aliàs beneficium vacat ipso jure, possit illud etiam in fine anni alteri resignare in favorem. Porro idem esse in permutationibus hujusmodi beneficiorum parochialium & residentialium ex dicto stylo Datariae, qui coepit à tempore Gregor. XIV. ait Garc. loc. cit. n. 46. & 47. apud quem etiam à n. 51. vide, quae differentia inter expressionem, quod quis possedit per tantum tempus, & quod quis obtinuit beneficium à tanto tempore, dum vult, prius importare, quod illud possederit saltem de facto, & sic cum titulo vel sine titulo; posterus verò importare, quod à tanto tempore habuerit jus in illo, vel illud de facto possedit. Addit quoque Laym. loc. cit. habendam in admissione talis resignationis Parochiae rationem plebis, quid ei expediat. Plura de his, quae pertinent ad praxin resignandi Parochiales, vide apud Corrad. pr. benef. l. 5. c. 1. à n. 13. quem utiliter leges. Vide etiam plura de permutatione beneficiorum curatorum infra.

Quaestio 287. An Vicaria perpetua possit resignari?

Respondeo affirmativè: Paris. l. 2. q. 1. n. 112. citans Put. decis. 384. l. 1. potest quoque permolari. Paris. ibid. n. 113. Citans Gammar. in c. licet. n. 86. de rer. permut. in 6. ac dicens esse communem.

Quaestio 288. An portiones, etiam dimidiae resignari possint?

Respondeo affirmativè; veniunt enim utraque nomine beneficii. Paris. l. 2. q. 1. n. 116.

Quaestio 289. An oratorium & eremitorium resignari possint?

Respondet ad utrumque affirmativè Paris. l. 2. q. 1. n. 120. & 122. quia utrumque est beneficium Eccles. pro primo citat Hojed. de incom. par. in prafas. n. 7. pro secundo Nav. cons. 1. de religiof. domibus.

Quaest.

Quaestio 290. An praesimonia & beneficia patrimonialia resignari possint?

Respondeo ad primum affirmat. Paris. l. 2. q. 1. n. 123. citans Put. decis. 158. 371. 175. l. 3. quod intelligendum, dum dantur in titulum; quia tunc sunt beneficia Ecclesiastica. Rebuff. de pacif. poss. n. 90. Menoch. de arbit. casu 201. n. 59. Pavin. de pot. cap. sed. vac. p. 2. q. 2. n. 5. &c. apud Paris. n. 124. Secus est de aliis, quae beneficia non sunt; Unde & cum his beneficium permutari nequiret. Paris. ibid. n. 125. & 126. citans Feder. de Senis, Jo-And. in c. unic. de rerum permutat. in 6.

2. Respondeo ad secundum: patrimonialia seu beneficia fundata, ut conferantur filiis, vel consanguineis, vel popularibus, resignari possunt simpliciter, vel etiam in favorem; modo resignatio fiat iis, quibus ea ex fundatione conferenda. Pirh. ad tit. de renunc. n. 13. Paris. l. 2. q. 12. n. 1. & 2. ex Mandol. de infirmis resign. q. 15. n. 8. de eorum permutatione vide dicenda infra.

Quaestio 291. An, & qualiter beneficia manualia resignari possint?

Respondeo ad primum: posse resignari; sicut enim vacant per obitum, & revocationem Superioris, ita etiam vacare possunt per resignationem. Pirh. ad tit. de renunc. n. 13. Paris. l. 2. q. 1. n. 1. & 4. Quin & resignari possunt in favorem & permutari. Pirh. loc. cit. Paris. loc. cit. n. 2. citans Feder. de Senis. in tr. de permut. benef. q. 16. n. 24. Bellam. eodem tr. p. 3. q. 3. Per. de Peruf. tr. eodem n. 10. &c. & sic fieri resignationes beneficiorum horum manualium & amovibilium ait Tond. qq. benef. p. 1. c. 106. n. 6.

2. Respondeo ad secundum: Ut autem resignatio talis beneficii in favorem sit valida, exprimi debet expressè manualitas. Paris. cit. q. 11. n. 7. Card. de Luc. de benef. d. 97. n. 21. Chok. de permut. p. 2. c. 9. n. 3. Sufficere tamen narrasse, quod sit regulare; cum inde resultet qualitas manualitatis; & sic per hanc expressionem Papam fuisse sufficienter informatum de natura beneficii, tradit Tond. loc. cit. n. 7. citans Callador decis. 4. de preb. in hoc autem casu resignatarius seu provisor de tali beneficio manuali à Papa amoveri ab eo non potest per Superiorem ullum; quia inferior infirmare non potest provisiones factas per Papam; praeterim cum Papa contulit ex certa scientia, uti in hoc casu expressa manualitatis contingit. Tond. loc. cit. n. 6. Paris. loc. cit. n. 8. citans Gammar. in c. licet. de rer. permut. in 6. Bellam. tr. de permut. benef. p. 3. q. 6. ac dicens communem contra Feder. de Senis, eod. tr. q. 17. Lap. &c. Quod si tamen Papa jure devoluto conferret beneficium manuale, is, cui provisorum de eo, non erit perpetuus, sed per Praelatum suum, quotiescunque ei libuerit, revocari poterit. Chok. loc. cit. n. 6. citans gl. in Clem. quia regulares. de supp. negl. prelat. Neque Papa per hoc censetur immutare naturam talis beneficii (quod est fundamentum ad versariorum) ut dictum alias, Chok. loc. cit. n. 4.

Quaestio 292. An resignari possint beneficia, quae possunt ac solent optari?

Respondeo primum: posse resignari etiam in favorem alterius, & admittà tali resignatione cessat quoad tale beneficium consuetudo optandi. Pirh. ad tit. de renunc. n. 13. Paris. l. 2. q. 20. n. 1. citans C.

Paris. cons. 10. per tot. vol. 4. Tond. qq. benef. p. 1. c. 110. n. 8. ubi adversus resignatarium locus non est optioni, citans pro hoc Gonz. gl. 34. n. 36. Ratio responsonis est, quod in reservatis Papae statutorum & consuetudo optandi non habeat locum. Paris. cit. q. 20. n. 3. Arch. in c. ult. de consuet. in 6. Staphil. de lit. fol. 101. C. Paris. cons. 10. n. 5. vol. 4. omnia siquidem statuta inferiorum tangentia articulum provisionis, debent intelligi de provisionibus, quae per ipsos inferiores fiunt, non autem de his, quae fiunt per Papam, cujus auctoritas censetur semper excepta. Lott. l. 2. q. 38. n. 11. & hinc in omnibus inferioribus locum habet, & aequaliter procedit dispositio c. ult. de consuetud. in 6. nec ullo modo restringitur ad hanc vel illam reservationem, sive generalis sit, sive specialis, & sive specialis sit facta motu proprio, sive ad supplicationem; cum militet eadem ratio. Lott. n. 12. & 14. Proceduntque eod fortius haec; nimirum quod in quacunque provisione apostolica consuetudinaria vel statutaria optioni locus non sit propter clausulas in similibus provisionibus apponi solitas. Tond. loc. cit. n. 17. Per. Gregor. de benef. c. 39. n. 4. Paris. cit. q. 20. n. 8. ubi facta provisione per Papam de beneficio resignato in Curia solet apponi in literis Apostolicis clausula: non obstantibus statutis & consuetudinibus; ex quibus collatio hujusmodi posset differri & impediri. Jam verò beneficia vacantia per resignationem à Papa admittam sunt ei reservata. Paris. cit. q. 20. n. 5. citans C. Paris. cons. 47. n. 29. vol. 4. Archid. in c. 2. de preb. in 6. & plures alios. Tum quia vacant in Curia per resignationem ibi factam & admittam. Paris. cit. q. 20. n. 7. & 9. cum quod ad beneficiatum resignatum renunciatus dicitur mori eo loco, ubi facta est renunciatio. Paris. loc. cit. n. 6. & in beneficiis reservatis ob vacantiam eorum in Curia consuetudo optandi non habeat locum. Paris. cit. n. 7. juxta text. cit. c. ult. de consuetud. in 6. & ibi Doctores communiterrum quia per resignationem admittam à Papa hic applicuit manus; adeoque vel ex hoc quoque capite illi reservatum est tale beneficium, & consequenter excluditur optio. Paris. cit. n. 7. Neque contrarium inferri potest ex cit. c. ult. dum in eo disponitur, expectativam de primo vacante non derogare juri optandi; nam talis expectativa se sola non inducit aliquam reservationem; cum non sit de certo corpore beneficii, nec capiat reservata, & secundum formam, de qua in cit. c. implicite, nulli alii de jure debita, praeservat jus optandi. Lott. cit. q. 38. n. 15. Porro licet additionator ad Paris. ad cit. q. 20. existimat, optioni locum esse, sive Papa contulerit per resignationem simplicem, vel nullius favore factam; sive per privationem canonicè factam, nisi Papa juri optandi derogarit, id ipsum tamen opus non esse, satis indicat Tond. l. c. n. 11. juncto n. 12. Item licet nonnulli illud, quod locus non sit in provisione apostolica optioni, intelligendum velint de provisionibus proprio motu factis, non autem in iis, quae fiunt ad petitionem alterius; sed quod in his requiratur specialis derogatio juris optandi, ut Monet. de opt. c. 8. n. 11. apud Tond. loc. cit. n. 18. Contrarium tamen satis indicari videtur ex allatis paulò antè ex Lott. quamvis Tond. postquam n. 19. ex eodem Monet. attulisset, sine dubio requiri istam specialem derogationem juri optandi, ubi capitulum esset in consuetudine optandi adversus provisos apostolicos (quam consuetudinem validam esse ex Oldrad. cons. 285. n. 1. testatur Moneta) subjungit Tond. n. 20. ut omnis difficultas tollatur, consul-

tius esse, prout ipse semper observaverit & observari fecerit, ut apponatur specialis derogatio juris optandi, quam se nunquam denegatam vidisse testatur additionator ad Paris. *ad cit. q. 20 n. 8.* Denique tamen hoc usque dicta intelligenda de resignatione facienda in manibus Papæ. Tond. *l. c. n. 11. ex Paris. l. 1. q. 4. n. 55.* & hinc Moneta dixerit, non procedere illa in resignatione facta coram Legato, id ipsum tamen verum non esse respectu Legati Avenionensis ob amplas facultates ei concessas, tradit Tond. *l. c. n. 13.*

2. Respondeo secundò: Possè quoque talia beneficia permutari, ita ut tunc cesset consuetudo optandi. Paris. *cit. q. 20. n. 2.* citans Card. in *Clem. unic. de rerum permut.* & Doctores omnes in *cit. c. ult. de consuetud.* Tond. *loc. cit. n. 8.* citans Chok. *de permut. benef. p. 2. c. 20. n. 5.* (qui tamen quomodo id limitet vide infra, ubi de permutatione horum beneficiorum) Tusch, *lit. P. conclus. 305. n. 10.* Monet, *de opt. can. c. 3. n. 49.*

Quæstio 293. An, & qualiter beneficia Electiva possint resignari in favorem?

1. Respondeo ad primum affirmativè. Pirh. *ad cit. de renunc. n. 5.* Tond. *in qq. benef. p. 1. c. 99. n. 12.* (quamvis addat, in Gallia ob Bullam Leonis X. in concordatis opus esse nominatione regiâ in merè electivis) Paris. *l. 2. q. 5. n. 1.* citans Card. Imol. Anchar. & Auctores omnes in *Clem. unic. de rer. permut.* Item Gl. Gemin. & alios omnes in *cit. c. 1. de rer. permut. in 6.*

2. Respondeo ad secundum: Requirit tamen in hac resignatione in favorem (secus est de resignatione simplicis. Garc. *p. 11. c. 3. n. 15.*) consensum eligentium Auctores iidem. Paris. *n. 3.* subdens *n. 4.* eundem consensum requiri quoque in permutatione beneficiorum electivorum. Necessè tamen non est, ut consensus hic adit in ipsa resignatione, sed sufficit, subsequi illum: consensus enim superveniens animar actum. *l. filio præterito. ff. de injust. testam. Paris. n. 5. & 4.* citans Gemin. *in c. 1. de renunc. n. 16. & c.* ac dicens sic communiter praticari. Citra talem autem consensum etiam subsequenter, resignationem quidem à principio non esse invalidam, sed rescindendam reclamantibus Electoribus; sicut paulò post dicitur de resignatione beneficii patronati, tradit Paris. *cit. q. 5. n. 8.* dicens esse commune contra Gammarum in *cit. c. 1. n. 105.* sentientem contrarium in permutatione talium beneficiorum; nimirum illam à principio esse nullam spretis Electoribus, oppositum sentiente Feder. de Senis *de permut. benef. n. 53. q. 30.* argumento *c. quod sicut. de elect.* cujus communem esse opinionem dicit Paris. *n. 9.* eò quòd contemptus consensus Capituli totius vel majoris partis reddat actum solum annullandum, juxta *c. noscitur de his, que sunt à præl. & ibi Doctores communiter.* Denique dum talis resignatio electivorum in favorem fit in utilitatem alicujus, requirit consensum omnium Electorum; si verò fiat in utilitatem Ecclesiæ alicujus, sufficere consensum majoris partis, tradit Paris. *cit. q. 5. n. 11.* citans Gemin. *in cit. c. 1. de rer. permut. n. 15.* dicentem hanc distinctionem habere æquitatem, Pirh. *loc. cit.* citans Azor *p. 2. l. 7. c. 25. q. 4.* Quænam beneficia huc & veniant nomine Electivorum, vide apud Lott. *l. 2. q. 16. n. 10.*

Quæstio 294. An, & qualiter resignari possint beneficia juris patronatus?

1. Respondeo primò: Sunt resignabilia etiam in consilio patrono coram Ordinariis, seu resignatione simplicis, non tamen hac resignatione resignata sunt conferibilia sine patrono; quia in resignatione pura non præjudicat patrono (cum ei salva maneat sua præsentatio) bene tamen in collatione. Castrop. *tr. 13. de benef. d. 6. p. 2. §. 2. n. 5.* Azor. *p. 2. l. 7. c. 25. q. 4.* Garc. *p. 11. c. 3. n. 14.* (qui etiam *n. 15.* dicit, idem esse, dum beneficium spectat ad collationem inferioris, ita, ut non requiratur illius consensus ad resignationem illius puram) Lott. *l. 2. q. 14. n. 66.* Neque contrarius est Parisius, & quamplurimi ab eo citati, quia plerique eorum loquuntur de resignatione in favorem.

2. Respondeo secundò: Resignari quoque possunt in favorem. Pirh. *ad cit. de renunc. n. 13.* Paris. *cit. q. 4. n. 1.* citans quamplurimos, ac dicens, conclusionem hanc non habere difficultatem, Quin & resignari possunt in favorem coram Ordinario permutationis gratiâ, juxta *c. unic. de rer. permut. in 6. Lott. loc. cit.*

3. Respondeo ad secundum: Ad resignationem beneficii patronati in favorem requiritur consensus patroni. Pirh. *loc. cit.* Paris. *cit. q. 4. n. 4.* citans Roch. in *tr. de jurep. v. honorificum. q. 3.* Lamb. *de jurep. p. 3. l. 5. q. 5. à n. 40.* Covar. *pract. qq. n. 9. & c.* & supponunt plerique; dum enim in resignatione in favorem non est locus præsentationi, & neglecto patrono institui possit aliquis patrono infensus & inimicus, resignationem talem in favorem admitti sine consensu patroni, cederet hoc in grave præjudicium patronorum; in quorum præjudicium nihil fieri potest; iis non vocatis: ut Roch. *loc. cit. q. 3.* Paris. *l. c. n. 9.* Proce- deretque id ipsum tam dum patronus est Ecclesiasticus, quam dum est laicus, asserunt Pirh. *loc. cit.* Paris. *n. 19.* ex Lamb. *cit. a. 5. q. 5. l. 3. n. 2.* eò quòd interit tam unius, quam alterius. Quod quamquam verum sit de permutatione facta coram Ordinario, de quo paulò post; rectius tamen negatur de consensu patroni Ecclesiastici, ita ut dum resignatio fit in favorem coram Papa, de jure patronatus Ecclesiastico necesse non sit fieri mentionem, aut eidem derogari. Garc. *cit. c. 3. n. 16.* remittens ad seipsum *p. 1. c. 1. n. 506. & c. 3. n. 18.* juxta dicta à nobis alias. Sic itaque permutari non possunt beneficia sine consensu patronorum. Pirh. *loc. cit.* Tond. *p. 2. c. 4. §. 8. n. 18.* Ventrigl. *to. 2. annot. 4. §. 2. n. 27.* Chok. *de permut. p. 1. c. 19. n. 1.* Idemque etiam est de consensu Electorum & collatorum inferiorum, aliorumque, quibus præjudicaret talis resignatio vel permutatio. Tond. Chok. *ll. cit. Less. l. 2. c. 34. n. 197.* Garc. *l. c. n. 73.* citans quamplurimos. An autem requiratur consensus omnium habentium eligere, præsentare, conferre, non resolvit ibi Garc. sed remittit ad Gamb. *in c. 1. de rer. permut. n. 117.* Feder. *de permut. q. 20.* Bellam. *cod. tr. 2. q. 8.* Felin. Decium & alios in *c. cum omnes. de consl.* Resolvit id ipsum ex Federic. de Senis *de permut. q. 20.* Chok. *loc. cit. c. 23.* nempe, quòd sufficiat major illorum pars, si permutatio fiat ad utilitatem vel necessitatem Ecclesiæ; requiratur verò omnium consensus, si permutatio fiat contemplatione personarum.

4. Respondeo tertio: Resignatio facta (intelligitur cum effectu, id est, admissa, securâ etiam collatione) non tantum simplex, sed & in favorem permutationis gratiâ coram Ordinario, inficio vel inconsulto patrono, seu absque consensu patroni, dum hic eam non impugnat (id est, si sciat, si vero nō sciat) non est irrita ipso jure, sed tenet mero jure, & est in statu validitatis, ex quo semper est ratificabilis. Lott. l. 2. q. 14. n. 71. citans Roch. de jurep. v. honorificum. n. 8. Feder. de Senis. rr. de permut. benef. q. 30. n. 52. Covar. pract. qq. c. 36. n. 9. &c. ac dicens in hoc convenire Doctores omnes, & hanc sententiam se putare verissimam. Pirh. loc. cit. Paris. cit. q. 4. n. 16. loquentes expressè de resignatione, prout distinctâ à permutatione; dum Paris. n. 18. addit: etiam permutatio spreto patrono non est irrita ipso jure. Garc. cit. r. 3. n. 19. citans quamplurimos ac expressè addens, id procedere, dum patronus est laicus. Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 8. n. 19. citans Chok. de permut. benef. l. 1. c. 19. à n. 1. Ricc. in pr. fori Eccl. cit. praxi jurispr. decis. 171. n. 105. ac loquens expressè, etiam dum patronus est laicus. contra Bellam. de permut. benef. p. 4. q. 2. n. 3. Gambar. in c. unic. de rer. permut. in 6. n. 119. Paul. de Citad. de jurep. p. 6. a. 3. q. 72. &c. apud Garc. l. cit. n. 20. Neque his obstat Can. decernimus. 16. q. 7. etsi enim ipso jure irritet talem provisionem, eam tamen irritat non nisi ex supposito spreto, & quod patronus ejus causam prosequatur; & non negat, spreto illum esse remissibilem, & actum ratificabilem, ut ex tunc convalescat (intelligitur irrevocabiliter seu irrefeindibiliter) siatque retrotractio ad principium, pro quo satis est, non fuisse submotam spem ratificationis. Lott. loc. cit. n. 72. & 73. Nihilominus interea, si post resignationem beneficium & admissam resignationem, sive per Papam, sive per Ordinarium, sine consensu patroni alteriusque collatum resignans moriatur ante ratificationem patroni, beneficium tale vacare per obitum resignantis; eod quod resignatio saltem fuerit annullanda, juxta pauld post dicenda, ad eoque jus irrevocabile resignatario acquiri non potuerit, putat Paris. cit. q. 4. n. 15. & ex eo Pirh. loc. cit. citatque Paris. pro hoc Roch. ubi ante q. 2. Mandoli. conf. 7. n. 3. &c.

5. Talis tamen resignatio, permutatio, collatio annullanda, patrono intra tempus ad presentandum dato contradicente; Auctores iidem ll. cit. Hoc ipsum de annullatione hac faciendâ extendi ad permutationes expeditas in Curia, eod quod Papa non factâ mentione jurispatronatus laicalis, non intendat illis patronis præjudicare, tradit Tond. loc. cit. n. 20. ex Ricc. collect. 27. n. 16. Garc. l. c. n. 21. ubi: quod permutatio facta in Curia Romana non factâ mentione jurispatronatus laicorum nulla est propter subreptionem, ut ait Cabedo, non est absolutè verum; nam illa non est nulla propter subreptionem, sed annullanda patrono intra tempus ad presentandum contradicente propter præjudicium illius, cui Papa non intendit præjudicare. Quod si tamen patronus sciens resignationi, permutationi, collationi factâ non reclamet intra tempus datum ad presentandum, censetur ratam habuisse resignationem, permutationem, collationem, Pirh. loc. cit. Paris. cit. q. 4. n. 22. & non esset amplius admitendus ad impugnandam permutationem factam ipso spreto. Tond. l. c. n. 23. Etsi resignationi, permutationi ab initio sine consensu patroni factâ

superveniat dein consensus patroni tacitus vel expressus, firma illa est & efficax, ita ut rescindi amplius nequeat. Pirh. loc. cit. cum communi, Resignatio tamè causâ permutationis facta coram Ordinario, uti & provisio patrono reclamante nullâ esset ipso jure. C. Luc. de jurep. d. 44. à n. 3. Tond. loc. cit. à n. 24. Lott. l. c. n. 75. (qui tamen addit hanc limitationem: nisi permutationis ignorarent patronatum, & istam ampliationem; etiam si facta esset talis resignatio in Curia; quia semper urget ratio contemptus pro patrono) Garc. l. cit. n. 23. Idem quoque dicens de aliis, quorum interest, puta collatoribus, Electoribus, aliis, ita ut absque ullâ aliâ declaratione vel cassatione possit fieri à tali patrono spreto presentatio, à collatore collatio, ab electoribus electio. Contrarium, nimirum in permutatione, quæ fit inter beneficiatos de auctoritate Episcopi, non requiri consensum patroni tenentibus apud Garc. loc. cit. à n. 25. Staph. de lit. gratia. tit. de mod. & form. impetrand. §. de jurep. permut. n. 3. Zerol. in pr. p. i. v. juspatron. §. 6. restante se ita obtinuisse in Curia Archiep. Benevent. Rebuff. de permut. n. 22. dicente, hodie usum obtinuisse communem; quod post requisitionem patroni, maxime etiam eo non consentiente, permutatio approberet ab Episcopo, & valeat. Lessio de instit. l. 2. c. 34. n. 198. Item Peleo l. i. act. for. 41. & aliis apud Tond. loc. cit. n. 22. volentibus sufficere, quod patronus requiratur, & eo sine justa causâ renuente consentire, posse procedi ad expeditionem permutationis juxta declarationem Sacra Congreg. super c. 9. sess. 25. Trid. ubi: in permutatione beneficii jurispatron. non requiritur consensus patroni, sed satis est, illum tantum requirere, quam tamen declarationem accipiendam ait Garc. n. 28. quando permutatio fieret in magnam Ecclesiæ utilitatem, vel quando patroni absque legitima causâ contradicerent.

6. Porro procedere hoc ipsum, nimirum irritam esse permutationem ipso facto factam patrono reclamante & se opponente, antequam procedatur ad permutationem, ob eandem rationem contemptus, etiam si expressum fuerit, beneficium esse jurispatron. (intelligitur etiam laicorum) tradit Lott. n. 78. Aut enim id expressum coram Ordinario in resignatione ex causâ permutationis; & sanè nulla est resignatio, quia dum Ordinarius non potest derogare jurispatronatus, adhuc non potest considerari aliud quàm contemptus patronorum, cujus causa perpetuè irritat actum ipso jure: vel coram Papa, & nisi Papa deroget, irrita adhuc est provisio ex defectu voluntatis Papæ, cum intelligatur facta sub conditione, si adfit vel accedat consensus patroni. ita Lott. cit. n. 78. & 79. Unde etiam illud, quod ait Garc. loc. cit. n. 24. si talis permutatio fieret coram & per Papam, cum ipse possit disponere patronis etiam invitis, absolute valeret talis permutatio facta illis invitis; illud, inquam, intelligendum, si Papa disponeret, derogando expressè jurispatronatus laicorum; hoc enim nisi fecerit, non censetur id velle.

7. De cetero limitatur tamen hoc ipsum, quod invitis & reclamantibus patronis nulla sit permutatio, hac ratione; nisi in dicta permutatione interveniret magna utilitas Ecclesiæ (quam tamen non præsumi, sed probandam ab allegante ait Tond. loc. cit. n. 22. tunc enim cogi posse patronum ad consentiendum, vel procedi posse absque ejus consensu, alias non. C. Luca de jurepatr. d.

44. n. 3. ubi: si intervenit spretus positivus & expressus patroni; quia nempe fuit requisitus pro assensu, quem denegavit, & expressè se opposuit, atque hoc non obstante ad permutationem processum sit, tunc si occurrat justa causa utilitatis Ecclesie, ob quam Ordinarius dictum consensum injustè denegatum supplevit, ut de jure fieri posse affirmant Abb. inc. cum dilectus, de jurep. Covarru. pract. qq. l. 36. n. 9. Lamb. l. 1. q. 6. p. 1. a. 6. n. 58. & tunc non intrat nullitas, quæ impediatur regressum, & aperiat locum novæ præsentationi; quoniam ad hunc effectum requiritur talis spretus, qui dolum & temeritatem redoleat, atque positivam ingratitude[m] erga patronum, dum text. c. decernimus. 17. q. 7. à quo hujusmodi nullitas inducitur, utitur verbo præsumpsit. &c. Garc. l. 1. n. 19. Tond. cit. n. 22. citans Rotam in Barcinou. benef. 1628. & Chok. de permut. l. 1. c. 19. n. 10. ubi is aliud esse dicit, quando permutatio fit ad utilitatem personarum, tunc enim fieri non potest in vitis patronis. Idem is habet n. 12.

8. Unde jam sequitur, quòd si permutans sciverit, beneficium esse patronatum, & contempto, hoc est sciente & contradicente patrono (subintellige & non interveniente dicta magna utilitate Ecclesie, & ex illius causa dicta suppletio Ordinarii) id permutavit, vacare beneficium in poenam per resignationem. ut Garc. n. 34. vel per juris privationem, ut Francus apud eundem, cum quo sentire videtur C. Luca l. cit. & citand. licet aliàs renunciatis beneficio seu illud permutans nulliter jus non amittat aut abdicet, si id ignoraverit fecerit. Tond. loc. cit. n. 21. citans Paris. de resig. l. 1. q. 3. n. 71. Gratian. discept. for. c. 835. n. 10. Rebuff. conf. 192. n. 5. dicentem, clausulam: Non aliter, nec alio modo: non operari, quando adest culpa resignantis. Et constat ex dictis immediatè ante à C. Luca, & ex iis, quæ idem habet loc. cit. n. 7. ubi: si dicta suppletio vel alia legitima causa non adsit, adeò ut concurrere dicatur dictus spretus positivus redolens ingratitude[m] & temeritatem, planum est, nullitatem actus causare vacationem abdicantem omne jus à permutante, unde propterea aperiat locum novæ præsentationi.

9. Sequitur ulterius, quòd dum hæc ratione resignatio est ipso jure nulla ob contemptum patronorum, resignantem vel permutantem non reverti ad beneficium resignatum vel permutatum, sed posse patronum liberè præsentare alium instituendum in poenam ingratitude[m] resignantis seu permutantis. C. Luca loc. cit. Lott. n. 84. ex Gemin. in c. nemo deinceps, de Elect. in 6. n. 11. Garc. l. c. n. 30. juncto n. 34. citans Rebuff. in pr. tit. de permut. n. 17. Selv. p. 3. q. 24. Roffiniac. de benef. c. 36. n. 19. Gig. de pens. q. 23. n. 5. Lamb. & plures alios. Extenditque hoc ipsum expressè ad resignationem in favorem coram Papa factam sine consensu patroni laici scienter, & eo contradicente, ut talis non possit ad beneficium resignatum redire. Garc. n. 35. citans Sarn. ad reg. de infirm. q. 17. casu 2. Cabedo c. 10. n. 1. (quamvis contrarium tenere videantur Paris. l. 2. q. 4. n. 23. Mohed. &c.) eò quòd quoties resignans in favorem seu conditionaliter nulliter resignet, per talem resignationem abdicetur jus ab illo Garc. n. 36. citans Rot. in Rom. canonicar. 17. Nov. 1567. Paris. de resig. l. 1. q. 3. n. 71. & l. 2. q. 9. n. 21. & l. 4. q. 2. n. 26. Rebuff. conf. 192. n. 5. Per. Gregor. de benef. c. 28. n. 11. ubi is: quòd quando resignatio

in favorem, vel ex causa permutationis non potest tortiri effectum propter dolum vel culpam resignantis, tum resignatio, & ex ea vacatio firma remanet, & potest beneficium liberè providere, vide id multis amplificatè Garc. à n. 38. Ubi verò resignatio vel permutatio non sunt ipso jure nulla, sed solum rescindenda vel rescissa per contradictionem patroni, quia resignans vel permutantes non fuerunt in culpa ob ignoratum patronatum, vel in summa, ut ait Lott. n. 84. quia non potest illis adscribi ingratitude, possunt redire ad beneficia resignata vel permutata. C. Luca l. c. n. 7. Lott. cit. n. 85. Garc. cit. n. 29. qui etià addit, id eos posse invitit patronis, ac citat pro hoc Bellam. Gamb. Lamb. & plures alios juxta Rot. in Gerund. permut. 5. Julii 1593. quam fusè recitatam vide apud Garc. n. 19. Sic quoque non esse locum adhuc isti poenæ vacationis & regressus negationi, ubi etiam causa, ex qua motus fuit Ordinarius ad supplendum consensum patroni, Superioribus non videretur sufficiens (cum juxta unam opinionem non sufficeret qualibet utilitas, sed illa debeat esse magna) eò quòd id adhuc excusare videatur à spretu positivo, cum sit ignorantia facti ad excusandum à poenâ, tradit C. Luca n. 5. Item ad effectum culpæ redolentis delictum dictæ poenæ vacationis inductivum, non sufficere in permutationibus scientiam juris patronatus, tradit idem C. Luca l. c. n. 8. juxta decisionem Rotæ. 249. p. 10. recent. (quæ in hoc recessit à Garc. cit. n. 29. viso sentire, sufficere talem scientiam) eò quòd aliud sit dolum præsumptus, qui ex sola scientia resultat ad aliquos effectus civiles non graviter præjudiciales; aliud dolum verus ad effectum formalis poenæ ordinariæ & gravis, qualis dicitur illa privationis beneficii. De cetero ignorantiam, quæ impediatur amissionem beneficii communiter Auctores à Garc. citari n. 29. requirunt probabilem. Proinde non excusare ignorantiam juris, ait ex Gamb. in c. unic. de rer. permut. in 6. n. 115. Garc. n. 32. Quamvis Bellam. citatus à Garc. n. 33. dicat, excusare quoque ignorantiam juris, quia agitur de damno vitando, cujus sententiam procedere, ait Garc. solum in ignorantia juris dubii, & difficultatem habentis.

10. Sequitur denique, quòd quamvis aliàs ex permutatione detur nova vacatio, Lott. n. 88. ex Probo in c. unic. de rer. permut. in 6. n. 14. contra Joannem Monach. ibidem n. 7. ea tamen vacatione declarata nullà (nempe dum sine culpa resignatum vel permutatum beneficium) nullum quoque fuisse abdicatum jus à resignante à principio, adeoque pro regressu ad beneficium resignatum vel permutatum nullo opus sit titulo novo. Lott. n. 87. juncto n. 89. citans Jo. And. in cit. c. unic. n. 3. Paris. l. 1. q. 3. n. 47. Requirit tamen licentiam Superioris, seu sententiam declaratoriam super nullitate permutationis, facis indicat Lott. à n. 90. ubi etiam: quòd Probus & alii vili requirere novum titulum, non tam intelligendi sint de titulo aliquo novo collativo, quam de titulo resultante ex dicta licentiâ & declaratione Superioris.

11. Observandum denique, quòd ait C. Luca loc. cit. n. 9. admittendam non esse novam præsentationem, nisi præcedat res judicata super culpa posà nullitate inductivâ vacationis, cùm ex parte permutantis vel resignantis in progressu causæ adhuc pendens etiam in ulterioribus instantiis deduci possint causæ juxta, dictam culpam positivam excusantes. Que-

Questio 295. An & qualiter resignari possint beneficia reservata Papæ?

Respondeo primò: Reservata resignari possunt tam coram Papa, quam coram Ordinario resignatione purâ, & non in favorem, Castrop. de benef. d. 6. p. 2. §. 2. n. 5. Pirh. ad tit. de renunc. n. 13. Paris. l. 2. q. 16. n. 2. quia licet reservatio afficiat beneficium quodam potestatem conferendi, ita ut Ordinarii beneficia reservata coram se resignata conferre nequeant; non tamen afficit illud quodam potestatem renunciandi. Et sicut Ordinarii possunt clericos delinquentes removeere à beneficiis reservatis, ita & eorum resignationes recipere. Castrop. loc. cit. citans Azor. p. 2. l. 7. q. 9. c. 26. Paris. loc. cit.

2. Respondeo secundò: Resignari non posse coram Ordinariis permutationis gratiâ. Chok. de permut. p. 2. c. 2. n. 2. citans quamplurimos, & subdicens n. 3. adhuc invalidam esse reservatorum permutationem, etiam si Legatus à latere permutantibus præter auctoritatem. Tond. l. paulo post citand. n. 14. Paris. loc. cit. n. 4. Lott. l. 2. q. 14. d. n. 94. citans Extrav. execrabilis. de præb. quæ id prohibeat, Franc. in c. unic. de rer. permut. n. 5. Vitalin. in Clem. 1. tit. eodem. n. 66. Si enim admittentur posent resignationes seu permutationes illas Ordinarii, deberent & conferre illa beneficia permutantibus; quod quia nequeunt, prohibetur illis admittitio permutationis talium. Paris. cit. n. 4.

3. Ampliatur hoc ipsum ad casum, dum ex duobus beneficiis permutatis unum est reservatum & alterum non reservatum; quia quodam reservatum non valet collatio Ordinarii, & vacat beneficium; & hinc secutâ evictione beneficii non reservati, is qui resignavit reservatum, non potest ad illud redire; quia non debet conferri per alium, quam Papam, Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 3. n. 15. citans Tusch, lit. p. conclus. 307. Chok. de permut. l. 2. c. 2. n. 9. Mant. de tacitis convent. l. 25. tit. 12. num. 9.

4. Ampliatur quoque dictæ binæ responsiones, ita ut se extendant ad beneficia reservata tam generali, quam speciali reservatione. Chok. l. c. n. 2. Paris. l. cit. n. 16. apud quem etiam vide enumeratas plures reservationes generales à nu. 18. Revocasse insuper omnes licentias alias obrentas à Sede Apostolica, resignandi beneficia reservata in favorem aut permutandi Innoc. 8. in consue. 13. quæ incipit: sicut bonus pastor. datâ quinto calend. Octob. 1491. testatur Paris. recitatis illius verbis num. 15. Quare jam recipiens tale beneficium reservatum permutatum verè erit intrusus, Chok. loc. cit. n. 7. (qui tamen n. 8. subjungit tales permutantes, etsi habeantur pro intrusis, non tamen esse privandos à Papa, quia possident saltem coloratè, sine causâ cognitione, pro quo citat c. licet. de præb. in 6. & ibi DD. & Felin. in c. in nostrâ. de rescrip. n. 34.) Lott. loc. cit. nu. 95. citans Felin. in c. in nostrâ. de rescrip. n. 22. Mand. ad reg. 1. q. 13. n. 4. Mant. de tac. & ambig. l. 25. tit. 9. n. 12. Garc. p. 11. c. 4. n. 82. &c. quia decretum Papæ irritans in reservationibus non solum efficit & inficit titulum, sed & possessionem Paris. loc. cit. n. 10. adeo ut non sit considerabilis possessio permutantis; cum ea sit infecta dicto decreto irritante. Lott. loc. cit. nu. 99. & fieri nequit, ut is, cum quo facta est permutatio, dica-

E. Leuwen. Fori Benef. Tom. III.

tur possidere, aut civiliter aut naturaliter propter dictum decretum. Lott. nu. 100. citans Bisignet. decis. 8. de rest. spol. Ferrer. cons. 3. n. 18. Proinde hujusmodi resignatio reservata facta coram Ordinario permutationis gratiâ inducit veram vacationem; cum renunciatis amittat proprietatem & omnem possessionem, Paris. ibidem n. 11. citans An. de Falcon. de reserv. in 3. effectu. Rot. decis. 4. de renunc. in nov. &c. Atque ita tenet quidem resignatio, ut noceat permutantibus, id est, ut ex momento factæ dimissionis vacent beneficia resignata; non noceat tamen aliis in præjudicium reservationis. Lott. loc. cit. nu. 98. Quare si permutans moriatur, beneficium intelligitur vacare, non per obitum illius, sed per resignationem, cum prior vacatio impediat sequentem, Lott. cit. n. 99. Unde jam sequitur non dari regressum ad talia beneficia permutata propter dolum & fraudem. Lott. nu. 101. subdicens ab ista fraude non posse excusari permutantes prætextu ignorantie juris, quamdiu admittitur excusatio ob aliquem probabilem errorem facti; pro quo citat Feder. de Senis. cons. 112. n. 3.

Questio 296. An resignari possint beneficia, super quibus à sede Apostolica concessa esset expectativa?

Respondeo: nec resignari in favorem, nec permutari posse illa; quia aliastam expectantes, quam concedens expectativam illud erentur, contra quod notatur in Clem. 1. de renunc. Paris. l. 2. q. 10. n. 1. 2. & 3. dicens communem, ac citans An. de Falc. de expectativis. q. 3. n. 1. Gamb. inc. unic. de rer. permut. in 6. n. 42. &c. Limitandum tamen hoc ipsum sic: Nisi esset facta resignatio coram Papa, & Papa admitteret habitâ scientiâ expectativæ cum derogatione. Paris. loc. cit. n. 5. de cetero, si resignatio talis beneficii pura & simplex facta esset coram Ordinario, per hanc resignationem subintraret expectans, quia beneficium vacat, Paris. loc. cit. n. 6. juxta Rot. in Columbrien. Canonizat. 27. Febr. 1542. teste Put. decis. 273. l. 1.

Questio 297. Vtrum beneficia exempta resignari possint?

Respondeo: posse resignari, etiam in favorem & permutari. Paris. l. 2. q. 8. nu. 1. & 2. Pirh. ad tit. de renunc. n. 13. modò resignatio vel permutatio fiat coram Papa, dum beneficia in hoc sensu sunt exempta; quia soli Papæ subjecta; quia tunc solus Papa est Superior, qui eorum resignationes (intellige etiam simplices) recipere potest. Paris. num. 4. Pirh. loc. cit. vel coram proprio pralato; si sermo est de permutatione (quia resignationem in favorem, quæ non fit permutationis gratiâ, inferiori Papæ nemo admittere potest) & beneficium est exemptum in eo sensu; quòd non subiciatur Ordinario seu Episcopo, sed proprio pralato habenti jurisdictionem quasi Episcopalem. Vel denique permutatio fiat coram Episcopo, si beneficium in lato solum sensu sit exemptum; quia est in Ecclesia exempta à jurisdictione Episcopi, non verò populus Ecclesiæ. Chok. de permut. p. 2. c. 3. n. 5. Pirh. loc. cit. citans Azor. p. 2.

l. 7. c. 25. q. 7.

N 4

Quæ

Questio 298. An beneficia unita, exstincta, vel suppressa, vel carentia redditibus resignari possint?

Respondeo ad primum primò: beneficia unita nec resignari in favorem, nec permutari possunt, antequam unio sortita suum effectum, v. g. beneficium Titii est unitum meo beneficio, vel monasterio alicui, aut Collegio vel Seminario, ut post mortem Titii hæc unio fortiatu suam effectum, Titius illud beneficium resignare non potest in alicujus favorem, aut permutare cum alterius beneficio. Pirh. ad tit. de renunc. n. 15. Chok. de permut. p. 2. c. 8. n. 1. Azor. p. 2. l. 7. c. 25. q. 8. Parit. l. 2. q. 9. n. 1. & 2. citans Felin. in c. nostra. de rescript. n. 23. Feder. de Senis. de permut. benef. q. 33. Garc. p. 11. c. 4. n. 27. citans Bellam. de permut. benef. p. 3. q. 7. dicentem in hoc concordare omnes. Oldr. conf. 257. à n. 20. Pavin. de por. cap. sed. vac. q. 9. p. 2. n. 18. Zerol. in pr. Ep. p. 1. v. unio. §. 7. Hojed. Rebuff. &c. modò tamen unio sit legitimè facta, ità ut de jure teneat, & modò unio ipsa tota permutationem & resignationem præcedat, ut Garc. loc. cit. Constat responsio ex Trid. sess. 21. c. 5. ubi in fine dicitur: uniones non possunt revocari, nec quoquo modo infringi, etiam ex causa resignationis &c. & sess. 23. c. 18. ubi: nec per resignationem ipsorum beneficiorum uniones & applicationes suspendi, vel ullo modo impediri possunt &c. jam verò si valida esset talis resignatio vel permutatio, omnino tolleretur unio, cum unus resignare posset beneficium alteri, & ille rursus alii, ut nunquam locus esset unioni. Parit. loc. cit. n. 5. Pirh. loc. cit. atque hoc ipsum directè esset contra conditionem factæ unionis, cum hæc facta sit, ut habeat locum, quamprimum beneficium vacaverit per cessum vel decessum, quæ verba non capiunt renunciationem illius in favorem, sed tantum resignationem simplicem & mortem. Parit. loc. cit. nu. 12. citans Cassad. decis. 3. de renunc. &c. Deinde per unionem factam Collegio, monasterio vel beneficio meo est jus quæsitum collegio, monasterio, mihi ad beneficium Titii; quod jus auferri monasterio vel mihi non potest per resignationem. Pirh. loc. cit. Et sic non magis beneficium unitum transferri potest in alium per renunciationem, quam subiecta restitutioni alienari. Parit. n. 5. Pirh. cit. n. 15.

2. Proceditque responsio, etiam si resignatio in favorem vel permutatio hæc facta coram Papa (subintellige non facta mentione unionis) effectus enim unionis in hoc casu non tollitur per Papæ provisionem subsequentem, ne unio evadat inutilis per frequentes & plures similes provisiones & permutationes, juxta dicta. Garc. loc. cit. n. 28. citans Bellam. ubi antè. q. 9. nu. 11. Zerol. Azor. ubi antè. Rebuff. in pr. tit. de unionis revocatione. nu. 32. Et sic invalida erit talis resignatio & permutatio; tum quia gratia est subreptitiè obtenta ob tacitam veritatem, quæ exprimi debebat; tum, quia verosimile non est, Papam voluisse tollere & impedire effectum unionis; cum non solet concedere literas præjudiciales alteri; nisi id exprimat; præsertim, cum unio beneficiorum non fiat, nisi ob necessitatem vel utilitatem Ecclesiarum. Parit. à nu. 14. & ex eo Pirh. loc. cit. Quòd si tamen permutatio vel resignatio in favorem facta esset coram Papa cum narrativa unionis, Papa admittendo resignationem, & conferendo beneficium ei, in cuius favorem resignatum cum clausula: & non alias,

suspendere videtur, (prout potest ob plenissimam, quam in omnia beneficia habet, potestatem, & prout solet in resignationibus & permutationibus dari suspensio unionum, suppressionum, & aliarum gratiarum, juxta Garc. loc. post. citand. citantem pro hoc Mandol. de signat. gratia. tit. de resig. vers. datur resignatio &c.) pro illa vice, & prorogare seu differre effectum unionis (etiam si, ut ait Garc. non sit derogatum regulæ de jure quæsitio.) Chok. loc. cit. n. 6. & 7. Parit. n. 8. Pirh. loc. cit. Garc. n. 29. citans Gonz. gl. 5. §. 7. nu. 137. Azor. p. 2. l. 7. c. 25. q. 8. Zechum &c. C. Luca. de benef. d. 7. nu. 2. Tond. qq. benef. p. 3. c. 156. n. 7. Lott. l. 1. q. 28. n. 172. ubi Rector beneficii passim admittitur ad resignandum cum clausula suspensiva unionis, que nusquam deleri consuevit. Ratio hujus est, quòd per hoc nullum considerabile præjudiciu fiat illi personæ aut Ecclesie, cui unitum est beneficium Parit. n. 9. & ex eo Pirh. ed. quòd contingere possit, ut resignatarius prius moriatur quam resignans, & ità unio citius consequatur suum effectum. Parit. Pirh. Tond. C. Luc. Lott. ubi cit. qui posterior illud reflexè monet n. 173. super hoc maximam adhibendam diligentiam; ne dicta clausula suspensiva unionis omittatur, cum sine ea purificetur unio per mortem resignantis, neque per ipsam resignationem, cum clausula consuetæ apponi in unionibus: cum primum per cessum &c. intelligatur de cessione libera & pura, non autem de resignatione in favorem. Quòd verò clausula implicet sufficientem expressionem unionis factæ, & sufficere, quòd sit inserta inter clausulas & decreta generalia apposita in supplicatione, ait nu. 175. & 176.

3. Porro dum resignatio in favorem & permutationis gratià facta omisâ mentione unionis non valet, mox vacat beneficium, & locum habet seu subintrat unio, quoties resignans sciens unionem, non fecit de ea mentionem, cum enim tunc scienter nulliter resignavit, amittit jus sui titulum beneficii per resignationem. Pirh. loc. cit. Garc. n. 36. ex Parit. nu. 21. Secus est, seu resignantes vel permutantes redire possunt ad sua beneficia, & unio pro tunc non habebit locum, sed expectanda erit vacatio libera, si ignoranter omisâ mentio unionis, ed quòd ignoraretur unitum. Parit. n. 20. Garc. cit. n. 36. citans pro hac distinctione Cassad. decis. unic. de rer. permut. n. 2. & expressè dicens, idem esse de resignato unito sic ignoranter coram Ordinario. Cui contrarius esse non videtur Parit. dum n. 22. ait: Si autem quis renunciaret beneficium unitum coram Ordinario, teneo subintrare unionem, & per consequens Ordinarium non posse conferre illud beneficium; unio namque sortitur effectum per cessum vel decessum, & sic in casu mortis & resignationis simplicis, & nu. 27. addit. Idem erit dicendum in resignatione simplice coram Papa facta, quòd nimirum intret unio &c. subintelligi enim ab eo videtur; si quis scienter id fecerit, & quòd per resignationem simplicem validam vel scienter factam nulliter unio fortiatu suum effectum.

4. Respondeo ad primum secundò: hæc procedere in unione de certo beneficio facta, per quam acquiritur jus ad tale beneficium, sicut per reservationem de certo aliquo beneficio factam: Et contra locum non habere, dum unio facta, vel potius faciendâ v. g. de primo vacaturo, ità ut unio hæc non capiat beneficium resignatum ex causa permutationis vel in favorem, sed illud permutantibus

tantibus vel resignatario sit conferendum, non secus ac in reservatione de primo vacaturo, non includuntur vacatura per resignationem permutationis gratia factam. Garc. loc. cit. n. 37. & 38. Paris. l. 10. n. 18.

5. Respondeo ad primum tertio: hæc procedere in unione de beneficio, vel beneficiis certis simpliciter & absolute facta; non verò dum unio facta de beneficiis etiam certis, vacaturis per cessum vel decessum, & sic restricta ad illos modos vacandi, ita ut hæc beneficia adhuc resignari possint in favorem & permutari, cum, si sic resignentur, non vacent per cessum (utpote qui solam resignationem simplicem sonat) nec per decessum, adeoque non intret unio, tradit Paris. loc. cit. q. 4. n. 38. citans Rot. in Conchen, præstimonii, de mense Octob. 1542. teste Put. decis. 357. l. 1. Item l. 2. q. 9. n. 12. citans Cassad. decis. 3. de renunc. Item l. 2. q. 19. n. 7. Quod idem, quamvis dicat Garc. loc. cit. n. 39. citans pro hoc insuper Mand. de signat. gratia. tit. de regressib. vers. notand. est. Mohed. decis. ult. de renunc. &c. subjungit tamen n. 41. dicendum nihilominus esse, non valere talium beneficiorum resignationem in favorem, seu ex causa permutationis, nisi facta mentione & suspensione dictæ unionis, pro quo citat Rebuff. in pr. tit. de union. revoc. n. 32. & præcipue Rotam in Eugubini. benef. 10. decemb. 1590. quam decisionem ad fûsum recitat n. 42. & addit n. 43. si talis resignatio in favorem, seu ex causa permutationis de beneficio unito per cessum vel decessum esset facta scienter, intrare statim unionem; citat pro hoc Rebuff. ubi ante n. 20. Aliam adhuc limitationem vide infra, ubi, quæ beneficia permutari non possint.

6. Respondeo ad primum quartò: Sed neque beneficia unita, postquam unio facta suum effectum, resignari possunt; cum per unionem extinguatur titulus & nomen beneficii, & non dicatur amplius beneficium, nec censetur beneficium separatum, sed sub titulo beneficii; cui facta unio, sit confusum. Garc. loc. cit. n. 24. citans Ferret. conf. 255. n. 9. nec per se imperrari potest tale beneficium, etiam à Papa, nisi narrata unione. Garc. ibid. citans Hojed. de incompat. p. 2. c. 3. n. 12. neque etiam valet permutatio de tali. Garc. ibid. citans Sarn. ad reg. de infirm. q. 15. & Bellam. p. 3. q. 7. in fine. ubi: quòd de suppressio est indubitatum, permutari non posse; quia illud, quod non est, permutari non potest; nisi suppressio venisset post renunciationem. Item Gonz. gl. 5. §. 7. n. 11. 14. & 22. Azor. p. 2. l. 7. c. 29. q. 7. licet subjungat Garc. nu. 25. ex Bonifac. in clem. 1. de ver. permut. in fine. Quòd beneficium unitum v. g. capitulo permutari possit cum beneficio Titii, ita ut hoc uniatur capitulo, & illud conferatur Titio: cui ipse consentit, dicens fieri dissoluta unione ex causa utilitatis vel necessitatis id Ecclesie. Quinimo addit n. 26. etiam beneficia unita videntur posse permutari inter se. citat pro hoc c. cum venerabilis, de except. & Coraf. de benef. p. 1. c. 9. n. 1.

7. Respondeo ad secundum: beneficium extinguitur & suppressum, quæ non vacant, ut sunt Canonici & præbendæ in Ecclesia non numeratæ, resignari quoque in favorem; tradit Paris. l. 2. q. 13. n. 1. citans Gemin. in c. licet. de ver. permut. in 6. n. 24. Item posse ea permutari ibidem tradit Paris. n. 2. citans Gamb. in cit. c. licet. n. 91. ex rationibus ibi allegatis contra Bellam. de permut. benef. p. 2. q. 1. n. 8.

P. Leuren, Fori Benef. Tom. III,

8. Respondeo ad tertium: beneficia sine redditibus, sive carentia redditibus resignari possunt, etiam in favorem. Paris. l. 2. q. 8. nu. 2. dicens sic resolutum à Rota in Taracon. de mense Jun. 1530.

Questio 299. An beneficia commendata possint resignari?

1. Respondeo primò: Beneficia in commendam temporalem data ob utilitatem Ecclesie, donec ei provisum de Rectore, etsi dimitti & resignari possint in manibus Superioris (licet enim tunc resignans nullo jure & titulo se abdicet; cum nullum habeat; deponit tamen administrationem, quam habet. Paris. l. 2. q. 17. nu. 7. Pirh. ad cit. de renunc. n. 16. citans Azor. p. 2. l. 7. c. 25. q. 20.) in favorem tamen resignari vel permutari non possunt; quia commendatarius jus nullum habet seu titulum in tali beneficio; sed solam administrationem, AA. iidem. Paris. n. 2. & 3. plura de hoc postremo ex professo infra, ubi de permutatione beneficii cum non beneficio.

2. Respondeo secundò: data tamen in commendam perpetuam, hoc est, ad vitam commendatarii, seu commendæ perpetuæ resignari etiam in favorem possunt; quia commendatarius consequitur, & habet in illo beneficio verum jus ac titulum, non secus ac si ipsi simpliciter collatum esset. Paris. loc. cit. n. 9. & 10. Pirh. & Azor. l. cit. cum communi.

Questio 300. An beneficium, super quo reservatus est alteri regressus, possit resignari?

Respondeo: Si reservatus est regressus cum clausula, per cessum etiam in favorem vel decessum, resignari non potest in favorem; quia eo cedente in favorem, intrat regressus. Paris. l. 2. q. 18. n. 1. citans Mand. in pr. signat. gratia. vers. regressus. Caputaq. decis. 215. p. 1. in principio &c. Per quod ipsum indicare satis videtur Paris. secus esse, si regressus reservatus simpliciter cum clausula, per cessum vel decessum. Nihilominus Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. nu. 146. Simpliciter negat posse reservari in favorem beneficium, in quo alii fuit reservatus regressus. citat Vivian. de jure patr. l. 13. 10. c. n. 38. &c. Quòd si tamen etiam habens regressum cum dicta clausula; per cessum etiam in favorem: præstaret suum consensum, & suspenderet regressum pro illa vice ad effectum, ut beneficiatus posset resignare beneficium, super quo reservatus regressus in favorem sui, posse illud resignari in favorem, asserit Paris. ibid. num. 2. Si autem in hoc casu resignatio aliunde foret nulla ex causa aliqua, non censeri durare consensum habentis regressum, & consequenter, cum existente resignatione nulla, jus non censetur abdicatum à resignante, si is moretur, vel contraheret matrimonium, intrare regressum & consensum prædictum prælitum super actu nullo ei non præjudicare.

Questio 301. An beneficia, quorum, dum vacant, conferendorum indultum speciale habet aliquis v. g. S. R. E. Cardinales, resignari possint?

1. Respondeo primò in genere: Considerandum, sub qua forma seu sub quibus clausulis istiusmodi indultum concessum. Unde

2. Respondeo secundò in specie primò: dum concessum v. g. Cardinalibus indultum, ut cõferre possint beneficia,

N 3

benef.

beneficia in tali dicecesi vacantia cum clausula: *Excepta vacatione per resignationem in manibus Papa*, & in hoc casu dubium non esse, quin possint resignari beneficia in favorem. Paris. l. 2. q. 19. n. 1. Secundò: dum concessum istiusmodi indultum conferendi beneficia, etiam in Curia, per promotionem, amissionem vel quamcunque aliam dimissionem, & sic per cessum vel decessum vacantia: & in hoc quoque casu possunt resignari illa beneficia in favorem, cum verba illa: *per cessum*, non capiant nisi resignationem simplicem, ut dictum jam aliquoties, nisi fortè adjunctum esset, *per cessum in favorem*. Et quoties resignatio fit in favorem certæ personæ, beneficium non dicitur vacare, nisi admittatur in favorem illius, & ei acquiratur. Paris. loc. cit. n. 3. juncto n. 4. & 5. Tertio si in indulto non adfuit verba illa: *per cessum vel decessum*, clarum esse, non tantum posse resignari in favorem, & sic resignata Cardinale non posse conferre; sed etiam non posse illum ea conferre resignata simpliciter in Curia.

Questio 302. An hospitalia, & Præceptoris, & beneficia ordinis etiam S. Joannis Hierosolymitani possint resignari?

1. Respondeo ad primum, primò: hospitalia, quæ dantur in titulum, resignari possunt, in favorem etiam. Paris. l. 2. q. 14. n. 2. dicens esse communem: possunt item permutari. Paris. ibid. n. 3. citans Gamb. in cit. c. licet. de permut. rer. in 6. n. 67. Feder. de Senis. de permut. benef. q. 14. n. 22. & c. ratio utriusque est, quia hospitalia, dum dantur in titulum, sunt beneficia, & de iis, sicut de beneficiis, judicatur. Paris. n. 4. cum communi.

2. Respondeo ad primum, secundò: hospitalia, quæ dantur clericis tantum in administrationem, juxta formam elem. quia contingit, §. ut autem. de religio. domib. posse quoque resignari in favorem etiam; eò quòd, licet in hoc casu non sint beneficia, non sunt tamen titulus totaliter profanus, sed Ecclesiasticus, & sine simonia vendi non possunt. Tradit Paris. loc. cit. n. 6. & 7. citans præ hoc Feder. de Senis. ubi ante n. 2. Bellam. de permut. benef. p. 3. q. 3. Gamb. ubi ante.

3. Respondeo ad secundum: Eadem, quæ dicta de hospitalibus, dicenda quoque de Præceptoris, sive in titulum datis, sive in administrationem, sive ordinis sicut S. Antonii vel alterius, puta S. Joannis Hierosolymitani, vel S. Maria, Teutonicorum & similibus; eò quòd comprehendantur sub beneficiis, ibidem ait Paris. n. 9. & 10. & posse illa renunciari, etsi sint ad nutum amovibilia, ait n. 11. colligi ex decis. Put. 129. & 177. l. 3. & sic solere Papam sæpius talium beneficiorum Ordinis S. Joannis Hierosolymit. quæ ad nutum magni Magistri & aliorum Superiorum amovibilia, resignationes admittere, tradit quoque Tond. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 6. n. 11.

Questio 303. An resignari possit beneficium super quo resignans habet solum jus ad rem?

1. Respondeo: beneficium necdum collatum neque simpliciter, neque in favorem resignari potest, aut permutari, cum nemo renunciare potest, quod non habuit. Paris. l. 2. q. 22. n. 1. Tond. qq. benef. p. 2. c. 3. §. 2. n. 9. ubi: omnes, qui duntaxat jus ad rem, non jus in re habent, prohibentur resignare vel permutare. Unde jam absens, cui collatum beneficium, non potest renunciare illud ante

acceptationem; quia nondum in eo jus habet. Paris. ibid. n. 12. ex Rebuff. conf. 48. n. 8. & conf. 49. n. 2. Secus tamen est, si quis jus aliquod in beneficio pratendit, hoc enim jus pratensum renunciare potest. Paris. l. 2. q. 21. n. 1.

2. Respondeo secundò: potest quis renunciare simpliciter beneficium, super quo habet jus ad rem tantum (v. g. per electionem, præsentationem, expectativam, vel quale habent, quibus reservatum est accessus & regressus; de quorum singulis vide Paris. l. 2. q. 23.) seu potius illud ipsum jus ad rem, qui enim habet jus ad rem, habet jus considerabile, quare mirum non est, quòd possit simpliciter illud renunciare juxta vulgarem & communem regulam; unicuique concessum renunciare juri sibi competenti. Paris. loc. cit. n. 1. 2. & 3. Non potest tamen renunciare jus illud in favorem certæ personæ, cum jus illud ad rem non possit in alium transferri, ut Sarn. in reg. de jure questio non tollendo. & Rot. decis. 17. de prabendis. in nov. Paris. ibidem n. 4. Corrad. pr. benef. l. 5. c. 1. n. 42. Et in specie non potest permutari expectativam ad aliquod beneficium cum expectativa, quam habet alius ad aliud beneficium, tradit ibidem Paris. n. 15. contra Gamb. in cit. c. licet. de rer. permutat. in 6. n. 42. cujus opinionem dicit communiter reprobari. Vide de hoc plura infra de permutatione talis juris ad rem. Illud hic observandum ex eodem n. 17. non esse necesse, ut renunciatio ejusmodi juris ad beneficium fiat in manibus Superioris.

Questio 304. An resignari possint beneficia resignata, collata quidem, sed necdum consecrata vel plumbatis literis, aut publicatis, aut excepta possessione?

1. Respondeo ad primum: potest quis resignare, etiam in favorem, bullis seu literis nondum consecratis. Paris. l. 3. q. 19. n. 4. & l. 2. q. 24. n. 1. dicens communem, ac citans pro ea præter alios Boerium decis. 24. n. 9. Rebuff. in concord. de mand. apostol. v. literas. Mascard. de prab. conclus. 843. n. 18. Mandos. in pr. sign. gratia. cit. resignationes. col. 3. ubi sic dicit, admitti hujusmodi resignationes his verbis: *scilicet, possessione habitâ vel non habitâ, ac forsân literis non expeditis resignare proponat, sicut resignat, accedit, &c.* & signaturam non consuevisse delere verba illa: *forsân literis non expeditis*. Verum Paris. ait à n. 2. hodie dum solere narrari hoc, quòd literæ non sint expeditæ; & hujusmodi resignationem in favorem literis non expeditis, non admitti de facili, sed cum magna intercessione; eò quòd, quamvis post signatam supplicationem consequatur quis titulum beneficii, qui titulus in beneficiis attenditur; & per consequens de jure communit non requiratur expeditio literarum, cum tamen hodie de stylo omnibus noto, & vi regularum Cancellariæ requiratur dicta expeditio, titulus non dicatur perfectus in suo esse. Porro procedit responsio, ut postquam signata est supplicatio per Papam, & registrata, ita ut tunc possit fieri dicta resignatio, quæ de stylo Cancellariæ dicitur cessio. Paris. loc. cit. n. 6. Si autem solum signata est supplicatio, cum possit illa lacerari, & alia signari in favorem alterius, cui vult resignans renunciare. Paris. n. 7. inde inferri videretur à contrario, talem post signatam solum in favorem sui supplicam non posse resignare in favorem. Verum tamen posse hanc resignationem fieri à resignatario illo ante consentum præstitum (intellige magnum seu formalem in Dataris)

Dataria) modò consensus hic postmodum præstetur, tradit Paris. l. 3. q. 9. n. 6. Sic dicens conclusum per omnes in *Lamacens. Parochial.* resignationem talem esse validam, quia gratia à Papa signata est perfecta, sed tamen revocabiliter; donec præstetur consensus resignantis; Unde is superveniens perducit ad exitum gratiam jam validam. Adde quia consensus hic retrahitur ad tempus datæ, perinde ac si tunc consensus formaliter resignans. Paris. cit. q. 9. n. 8. Atque ita procedit responsio, non tantum in resignationibus puris, sed etiam conditionatis, in quibus requiritur consensus formalis. Paris. *ibid.* n. 9.

2. Respondeo ad secundum: posse fieri resignationem in favorem, antequam literæ sint plumbatæ: sequitur à fortiore ex precedente responsione, postquam enim literæ in Cancellaria confectæ sunt, tum mittuntur in officium, ubi solet apponi plumbum, dicuntur jam confectæ, ut Felin. *in c. diligenti. de simonia. in fine.* testans sic servari in praxi. Paris. l. 2. q. 25. n. 1.

3. Respondeo ad tertium: posse quoque beneficium resignatum resignari à resignatario in favorem tertii, antequam resignatarius ille publicasset resignationem sibi factam. Paris. l. 3. q. 9. n. 11. & l. 2. q. 27. dicens esse receptam ab omnibus, & sic resolutum in *Toletan. presimon.* teste Crescent. *decis.* 227. l. 1. Contrarium sentientibus Cyno & Alex. apud eundem Paris. *ibid.* n. 1. Jus enim illi jam quæsitum est per resignationem jam admissam & signatam à Superiore. Neque illud jus pendet à conditione, si publicaverit, ut recedat Mohed. *decis.* 348. *de præb.* & C. Paris. *cons.* 114. n. 5. vol. 4. licet in eventum, in quem non publicaverit, resolvatur. Paris. *loc. cit.* n. 5. Hinc etiam acceptans & obtinens sibi provideri vigore expectativa, potest cedere jus in beneficio acceptato sibi competens ante cursum trium mensium datorum ad publicandum. Paris. *cit.* q. 27. n. 8. Proceduntque hæc, etiam si instaret finis termini ad publicandum. Paris. *ibid.* n. 9.

4. Respondeo ad quartum: posse resignari in favorem ante apprehensam possessionem; quia per collationem & acceptationem, etiam ante possessionem, consequitur quis jus in beneficio, ac ritulum beneficium, qui sufficit ad resignandum in favorem. Paris. l. 2. q. 26. n. 1. citans quàm plurimis cum communi.

Quæstio 305. An resignari possit beneficium, cujus titulo quis promotus est ad ordines majores?

1. Respondeo primò: resignari non potest tale beneficium, nequidem simpliciter, nisi resignans aliunde habeat, unde se sustentare congruè possit, hæcque ipsa qualitas beneficium, nimirum, quòd sit titulare, & dicta sufficientia aliunde vivendi narrata & expressa fuerint; ita ut eo ipso prorsus irrita & invalida sit talis resignatio. Tond. *in qq. benef.* p. 2. c. 1. §. 11. n. 41. ex Gratian. *discept. for. discept.* 991. in principio Castrop. *tr.* 13. *de beneficiis. d.* 6. p. 2. §. 6. n. 6. Paris. l. 2. q. 6. n. 35. juncto. n. 36. Gonz. *gl.* §. 10. n. 35. Garc. p. 2. c. 5. n. 192. Corrad. *in pr. benef.* l. 5. c. 1. n. 43. Chok. *ad reg.* 45. d. n. 57. Card. de Luc. *de benef.* d. 37. n. 14. Lott. l. 2. q. 14. d. n. 75. Sic enim expressè constituit Trident. *sess.* 21. c. 2. Cujus prohibitionis hæc est ratio ab ipso Concilio expressa: ne quis cum ordinis dedecore mendicare, aut sordidum aliquem quæstum exercere cogatur. Garc. *loc. cit.* n. 197. Paris. *loc. cit.* n. 4.

2. Proceditque dicta responsio non solum in resignatione facta coram Ordinario, sed etiam in manibus Papæ; cum Concilium loquatur absolute, nec præsumendus sit Papa, velle decreto Concilii tam prudenti derogare. Castrop. *loc. cit.* Garc. *loc. cit.* n. 193. Quòd si tamen resignatio facta coram Ordinario absque facta mentione dictæ qualitatæ, quòd beneficium sit titulare &c. jus abdicari à resignante, eò quòd tunc Episcopus, qui resignationem admisit, teneatur de proprio providere resignanti de alimentis, si aliunde non habeat, tradit Tond. *loc. cit.* n. 46. dicens certum esse. Paris. *loc. cit.* n. 42. referens ita declaratum per S. Congregationem. Nicolarts *ad concord. German. tit.* 1. *dub.* 10. §. 4. dicens sic constitutum à Pio V. *in constit. quantæ Ecclesiæ.* ac citans Garc. p. 3. c. 28. n. 7. ut præjudicetur tam resignanti quàm resignatario, dum collatio hujus beneficium tanquam vacantis devolvatur ad Sedem Apostolicam. Tond. *ibid.* n. 47. Nicolarts *loc. cit.* & Garc. apud illum *loc. cit.* Quòd si tamen talis resignatio fiat coram Papa, absque eo quòd dicta qualitas expressa, jus non abdicari à resignante, quia nulla est resignatio, tradit *cit.* n. 47. Tond. ex Garc. *loc. cit.* n. 224. & 228. ita ut si talis resignans moreretur in mente Ordinario, Ordinarius posset de eo tanquam vacante per obitum providere in vim Concordatorum Germaniæ; si moreretur in mente Pontificio, Papa solus providere posset. Nicolarts *loc. cit.* §. 2. citans & fusè recitans *decis.* Rotæ *in una Leodiensi canonatus. de 28. Junii. 1621.*

3. Porro id ipsum, nempe quòd mentio fieri debeat, quòd resignans titulo illius beneficii promotus sit ad sacros Ordines, sive coram Ordinario, sive coram Papa fiat resignatio, esse de forma & substantia talis resignationis, ita ut per nullum æquipollens suppleri possit, & satisfieri dispositioni Concilii, tradit Lott. *loc. cit.* n. 77. Item Garc. *cit.* n. 193. Paris. *cit.* q. 6. n. 39. Sic resolutum referentes à Sacra Congregatione Anno 1588. & à Rota *in Arantina plebis. 4. decemb. 1600.* & *in Salman de Majo 1588.* & *in Hispal. 17. Jun. 1588.* Proinde non sufficit expressisse, quòd resignanti remaneat, unde vivat, sed utriusque expressio, nimirum & quòd sit ordinatus super tali beneficio, & quòd habeat aliunde, unde vivat, requiritur; quia utrumque requirit Trid. & ut dictum, forma illa Tridentini per æquipollens suppleri non potest. Chok. *loc. cit.* citans Azor. p. 2. l. 7. c. 25. §. 6. & c. Garc. *loc. cit.* n. 194. Gonz. *loc. cit.* n. 35. Castrop. *loc. cit.* qui etiam ait: ethi satisfactum per hoc sit intentioni Concilii, non esse tamen satisfactum dispositioni Concilii. Quin imò addit; nequidem per hoc satisfactum intentioni Concilii, eum Concilium mentionem illius qualitatæ fieri voluerit, non eo solum fine, ut ordinatus haberet, unde commode vivere posset; sed etiam ita firmiter haberet, ut non posset se ea commo ditare privare. Unde jam etiam sequitur, quòd renunciatio beneficium facta sub pensione sufficiente ad congruam sustentationem, non tamen facta mentione, quòd ad illius titulum quis sit promotus, non valet; quia, ut dictum, expressio illius est de forma, & Concilium indistinctè annullat resignationem aliter factam. Chok. *loc. cit.* n. 61. Garc. *loc. cit.* n. 214. citans pro hoc expressam S. Congregationis declarationem, & addens n. 217. quòd talis resignatio etiam in foro conscientie sit nulla ex Ledesma.

4. Neque his obstat Bulla Pii quinti, quæ formam observandam præscribit pro omnibus resi-

gnationibus admittendis ab Ordinariis seu extra Curiam; ut nimirum exprimat, quod resignans habeat aliunde sufficienter ad vivendum. Nam male inde inferitur, non esse etiam necessarium exprimi alterum, nimirum quod sit beneficium titolare, dum quis tale beneficium resignat; cum illud sit de forma præscripta à Trid. cui in dicta Bulla per nullam clausulam derogatur, cum tamen ei derogandum esset, ut desinat operari. Quin & Pius quintus non dicat, sufficere in omni resignatione, si exprimat hoc tantum, sed ait necessarium esse, hoc exprimere in omnibus; in iis vero, ad quorum titulum quis ordinatus, satis constabat jam ex Tridentino & illud necessario exprimendum. Chok. *loc. cit. n. 64.* qui etiam addit, neque contrarium ullà decisione decretum, vel ab aliquo Authore confirmatum, præterquam à Navarro *l. 3. conf. 2.* ubi dicit valere resignationem hujusmodi, non factà mentione tituli in foro conscientia, & credere se, ità iudicatos præfides prætorii supremi Papæ, si eorum tribunali subjiciatur: quod quidem, ut ait Chok. *cit. n. 64.* non credidisset; quin & mutasset sententiam, si multas Rotæ decisiones, Cardinalium declarationes Navarro posteriores, quæ extant apud Paris. Garc. & alios, legisset; quæ certè illius auctoritati prævalere debent. Quin & ipsum Navarrum in *manuali, c. 22. de Sacramento ordinis, in fine,* citare & probare decretum Tridentini; quod ordinatus ad titulum beneficii non possit illud resignare, nisi constet eum aliunde, unde vivat, habere; feceritque mentionem, se ad titulum illius beneficii promotum, testatur idem Chok. *loc. cit.*

5. Verum tamen, ut inquit Chok. *n. 65.* adversus hanc doctorum scholam sunt, qui prorsus contrarium dicant; nimirum ex stylo Curia Romanæ sufficienter, in resignationibus resignantem constitutum in sacris ordinibus exprimere, unde vivat, se habere, omisso, quod fuerit promotus ad Ordines titulo illius beneficii resignati: & de hoc stylo Cancellaria sexcentos pragmatios in Curia Romanæ exercitatissimos testari; quo stylo supposito, ait Chok. Rotæ decisiones, & S. Congregationis declarationes cessare videntur; tum quia stylus Cancellaria facit jus, & est attendendus. *c. ex literis, de rescript. Gigas de pens. q. 54. n. 2. Mandos, ad reg. 10. q. 5. n. 6.* tum quia mentem principis aperit & declarat. *Mand. ad rubr. reg. Cancellaria. q. 2. n. 3.* tum quia quæcunque fiunt in Camera vel Cancellaria, dicuntur fieri in consistorio, imò in conspectu Papæ. *Paris. l. 9. q. 26. n. 3. Comes, ad reg. de triennial. q. 7. §. præterea;* ideoque stylus Curia Romanæ facit jus, & tollit omnem dubitationem facti, non solum in Curia, sed & in partibus. Hoc proinde stylo stante ait Chok. *n. 68.* de non exprimenda qualitate promotionis ad sacros ordines, ex titulo illius beneficii non videtur posse dari de nullitate resignationis; sequè iudicare, in re tam perplexa operæ pretium esse, adire Papam, cujus est interpretari, aedum decreta concilii, sed hanc vel illam doctorum opinionem, maxime in hoc casu, quo pragmatici peritissimi in Curia raro exprimunt, resignantem fuisse promotum ad titulum illius beneficii. Addit: interim non ex eo cautum arbitraret resignanti, ut ei liceret, invalidare resignationem à se factam; quia pro resignatorio stare illud axioma, quod error juris dubii excuset. Vide eundem ulterius.

6. Respondeo secundò: permutari quoque tale beneficium non potest, nisi dicta formà à Tridentino præscripta præcisè servatà. Card. de Luca, de

benef. d. 41. n. 5. citans Gratian. &c. Chok. *loc. cit. n. 62.* citans Gonz. *gl. 5. §. 10 à n. 43.* Garc. *loc. cit. n. 28.* qui tamen addit: nisi permutatio sit æquivalens. *Lott. loc. cit. n. 78.* ubi: Licet S. Congregatio videatur in resignatione ex causa permutationis variasse (ut advertit; qui propterea hunc articulum indifficulsum reliquit. *Mantic. de tacit. & ambig. l. 25. tit. 7. n. 44.*) tamen veritas est, quod eadem Congregatio semel de Anno 1602. 18. Julii decretum Concilii censuit locum etiam habere in permutationibus, non absolute, sed ex suppositione, quod dari posset casus, ut ita permutans non posset consequi beneficium cessum. Atque in hoc semper militaret ratio, ne in opprobrium ordinis mendicaret, & ab ea (intellige declaratione) nusquam decessit Sacra Congregatio; sed bene illam declaravit ex negatione ejusdem suppositi universaliter non procedere, nisi ita permutans affectus fuisset possessionem beneficii permutati; quod esset prolixum sufficiens ad sui sustentationem; quo demum casu cesset ratio Concilii, ut refert Gregor. *decis. 441. n. 3.* ubi: quod tunc de hac affectuione deberet constare, nedum cum illa qualitate sufficientia; sed etiam durationis. ita verbotenus Lott. Eadem ferè tradit Tond. *loc. cit. n. 48. & n. 49.* subjiciens, illam declarationem Sacra Congregationis non solum in foro conscientia, ut velle videtur Gratian. *discept. for. c. 159. n. 3.* sed in utroque foro admittendam ex Barb. *ad cit. c. Trid. sess. 22.* & sic competere etiam resignanti actionem spoliis; etiam si permutatio non potuerit habere effectum ex nova culpa resignantis; quia in examine fuit reprobatus, tradit Garc. *loc. cit. n. 218.*

7. Respondeo tertio: decretum illud prohibens resignationem beneficii, ad cuius titulum quis ordinatus fuit sacris, nisi aliunde haberet, unde vivere posset, non procedere in resignationibus, & privationibus inductis à jure, v. g. per afflictionem alterius incompatibilis. *Garc. loc. cit. n. 219.* eò quod Concilium solum tollat resignationes voluntarias; ut Sacra Congregatio super dicto loco Concilii. *Garc. ibidem n. 220.* Hinc dictum decretum non procedit in resignatione faciendâ ex decreto Papæ appposito in gratia alterius incompatibilis, & in ea opus non erit, facere mentionem, quod ad illius titulum fuit quis ordinatus, ex quo est resignatio necessaria injuncta à Papa. *Garc. n. 221.*

8. Respondeo quartò: sed neque dum is, qui non habet aliunde, unde vivat, juravit se resignaturum, vel non revocaturum procuratorem constitutum ad resignandum, tenetur, aut potest hoc juramentum implere, cum juramentum non sit vinculum iniquitatis. *Paris. l. 2. q. 6. n. 43.* *Garc. loc. cit. n. 231.* Neque obstat decisio Rotæ 8. de Procurator. in *instig.* dicens, quod constituens procuratorem ad resignandum beneficium ex causa permutationis cum juramento de eo non revocando, non potest validè revocare. Præterquam enim, quod ea decisio non loquatur, aut procedat, ubi resignatio sit contra juris dispositionem, uti fieret in præfenti casu, ea decisio non est in usus; cum indifferenter practiceretur, ita ut in quibuscunque resignationibus permutationis gratià sit locus pœnitentiæ, donec resignatio sit per Superiorem recepta. *Garc. à n. 231.* quamvis addat *n. 236.* Feder. de Senis de *permut. benef. q. 38.* & Pet. de Ubaldis *eodem tr. n. 40.* tenere, quod si beneficiati tractantes de permutatione beneficiorum promiserunt invicem datâ fide, procurare permutationem fieri per illos, qui habent ad hoc

hoc auctoritatem, posse, altero instante, renitentem ad permutandum cogi: & si omnino noller, etiam iuvitiam transferre. Porro requiritur absolutio- nem dicti juramenti, dum resignans non est in sa- cris; quia tunc juramentum servari posset; secus, si est in sacris, & est beneficium titolare, nec habet aliunde, unde vivat. *Garc. n. 237.*

Questio 306. An igitur nec resignari pos- sit beneficium surrogatum illi beneficio, ad cuius titulum quis erat promotus; aut etiam aliud quodcumque beneficium, et si non sit ta- le beneficium titolare, aut ei subrogatum; dum resignans non habet aliunde, unde commode vivere possit. Item an patrimo- nium, dum quis ejus titulo ordinatus est, ali- enari possit in hoc casu?

Respondeo ad primum: neque tale benefi- cium surrogatum resignari posse, nisi facta mentione, quod sit surrogatum, & quod habeat resignans, unde vivat. *Chok. loc. cit. n. 60.* citans *Gutt. conf. 42. n. 1.* *Garc. loc. cit. n. 210.* ed quod subrogatum sapit naturam ejus, in cuius locum subrogatur, in- telligiturque cum qualitatibus ejus, cuius loco subrogatur. *l. si cum. §. qui injuriam. ff. si quis cautio- nibus. Garc. loc. cit.* qui etiam addit *n. 211.* benefi- cium, per cuius assecutionem vacat illud, ad cuius titulum fuit quis ordinatus, non videri posse dici subrogatum loco illius, cum vacatio inducatur à ju- re propter incompatibilitatem.

2. Respondeo ad secundum: sed neque ullum aliud beneficium resignari potest à constituto in sacris Ordinibus, nisi aliunde habeat resignans, unde commode vivere possit, juxta quod disposuit Pius V. in constitutione sua 16. incipiente: *quanto Ecclesia &c. de 1. April 1568.* *Chok. loc. cit. n. 59.* in sine citans *Azor. p. 2. l. 7. c. 25. q. 7.* *Parif. l. 3. q. 14. n. 3.* *Garc. loc. cit. n. 198.* Et licet dicta Pii V. constitutio loquatur de resignationibus factis coram Ordina- rio, servari tamen, & habere locum etiam in Curia; quia militat eadem ratio, & in Curia non ad- mitti resignationem alicujus in sacris constituti, nisi cum clausula, quod resignans aliunde habeat, unde commode vivere possit; quæ clausula respi- ciat substantiam gratiæ, ut potè quæ attento stylo aliàs non solet concedi, & cuius clausulæ verificatio committatur Ordinario, si resignatio est in for- ma dignum, tradit *Garc. à n. 199.* ex *Parif. cit. q. 14. n. 3.*

3. Hujus tamen postremi contrarium innuere vide- tur *Card. de Luca de benefic. d. 37. n. 14.* ubi: aut agi- tur de beneficio, ad cuius titulum quis ordinatus est, & tunc ex decreto Tridentini oportet de eo, nimirum quod habeatur aliunde, unde vivere pos- sit, fieri specialis mentio; quæ si facta, inconcussus Dataræ stylus est, non admittendi resignationem, nisi cum clausula, dummodo resignans habeat aliunde vivere, quæ sine dubio importat conditionem sus- pensivam, quæ non jussu catæ, actus manet infe- ctus ex deficiente consensu Papæ. Aut beneficiatus ordinatus non est ad titulum illius beneficii, sed al- terius, aut ad titulum patrimonii, & tunc non in- trat dictum decretum conciliare, neque congrua sustentatio adjici solet per viam conditionis cum clausula dummodo; sed officiales Dataræ se regu- lando ex constitutione Pii V. injungente locorum Ordinariis, ne admittant beneficiorum resigna- tionem, nisi iis constet, resignantes habere aliunde vivere, ex quodam stylo id adjiciunt per viam af-

firmata, nempe: *tibi asserenti aliunde habere commode vivere &c.* quod non importat formalem conditio- nem intrinsecam, cuius precedens justificatio præ- cisè ac pro forma fieri debeat, minùsque id impor- tat irritationem provisionis; cum neque ipsa con- stitutio Pii V. neque ipsa litera provisionis conti- neant aliquod decretum irritans, quod infectionem tam in petitorio quàm in possessorio causat citat pro hoc *Garc. in addit. ad p. 2. c. ult. n. 228.* *Sera- phin. decis. 1320. n. 4.*

Contra verò clericus constitutus in minoribus tantum ordinibus potest resignare beneficium, et- iam si non habeat aliunde, unde vivat, nec etiam ul- là mentione facta, quod ad illius titulum sit pro- motus (intellige, casu quo id factum, cum aliàs opus non sit titulo ad Ordines minores suscipien- dos) sive renunciatio fiat coram ordinario, sive coram Papa; quia nec constitutio illa Pii V. nec con- ciliium loquuntur de constitutis in minoribus, & in iis cessat ratio decoris ordinis; unde nec in eorum resignationibus ponitur supra edicta clausula. *Parif. cit. q. 14. n. 1. & 2.* *Garc. loc. cit. n. 203.* citans *Gutt. conf. 42. n. 10.* *Zevall. q. 561. n. 26.*

4. Respondeo ad tertium: patrimonium, ad cu- jus titulum quis ordinatus est Ordinibus sacris, re- donari, resignari aut alienari non tantum non licet, ita ut quis id faciens peccet mortaliter; quia facit contra prohibitionem Tridentini *loc. cit.* maxime, cum ea facta sit ob bonum publicum principaliter, & favorem totius ordinis clericalis, & vel hinc puniri possit ab Episcopo, ut *Garc. loc. cit. n. 175.* (quamvis tamen non incurrat ullam propter hoc suspensionem; cum talis alienans non sit ordina- tus sine titulo, contra quem solum, & non contra talem alienatorem pena suspensionis statuta, ut *Garc. cit. n. 175.* citans *Gutt. pract. qq. l. 2. q. 65. n. 10.* *Zechum, Sayrum, Toler. Suar. &c.*) verum etiam talis alienatio validè fieri nequit sine licentia Epi- scopi, sed est ipso jure nulla ex eadem Concilii di- spositione. *loc. cit.* nimirum *c. 2.* ubi: *atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extinguat vel remitti nullatenus possent, &c.* Quæ verba inducunt nullitatem ipso jure; quia tollunt potentiam alienandi, ut *Gimon. in Enchirid. benef. cit. 3. v. 3. n. 17.* *Tiraq. post l. connubial. gl. 2. n. 1.* *Sanch. de matrim. l. 6. d. 38. n. 20.* & plures alii à *Garc. citati n. 176.* contra *Ledesm.* in cuius quoque sententiam propendere se ait *Garc. n. 180.*

5. Licitam tamen esse & valituram renuncia- tionem patrimonii sine licentia Episcopi factam, quando renuncians haberet beneficium, seu unde aliàs vivere posset, tradunt *Parif. l. 2. q. 6. n. 16.* *Garc. n. 186.* ed quod Concilium statuendo, ut sine licentia Episcopi patrimonium alienari non possit, donec aliunde habeat, unde vivere possit, videatur id permittere in dicto casu. Si verò qua- ratur, ad quid, dum ordinatus non habet aliunde, unde vivat, requiratur licentia Episcopi ad alie- nandum, cum tunc dari non deberet hæc licentia, sed negari. Respondet *Garc. n. 188.* posse occur- rere causam ita urgentem, ut possit ac debeat hæc licentia dari, v. g. si ipse ille ordinatus, aut parentes vel fratres ejus capti, aut propter commissum homicidium penam capitis plectendi, nisi acculanti pro remissione daretur certa pecunia, ad redemp- tionem sui egerent alienatione & distractione dicti patrimonii. Et si Episcopus ex iusta simili causa dedisset hanc licentiam, maneret ipse liber ab onere subministrandi tali Ordinato sustentatio- nem,

nem. Garc. n. 189. quemadmodum e contra, dum sine justa causa eam dedisset, manet obligatus ad providendum ordinato (tenet enim talis alienatio facta cum licentia Episcopi, & sine justa causa data Garc. n. 189.) non secus, ac si eum ordinasset absque titulo. Garc. *ibid.* Porro hanc licentiam dare non posse Vicarium Episcopi sine speciali mandato Episcopi, & si hanc dedisset sine tali mandato, vel etiam sine justa causa, teneri pari ratione ac Episcopum providere tali ordinato, ait Garc. n. 190. Ac denique decretum hoc prohibens alienationem patrimonii, ad cuius titulum quis ordinatus sacris, procedere in alienatione voluntaria, non autem in necessaria, v. g. quæ fieret causa solventorum debitorum, nisi ea fuissent in fraudem contracta, habet Garc. n. 222. quanquam n. 223. & n. 139. hoc exemplum de debitis non admittat ipse, maxime, dum debita contracta sunt post ordinationem; eò quod clericus non teneatur, ultra quam facere possit, & ista alienatio haberet principium voluntarium.

Questio 307. An igitur, dum resignatio beneficii, ad cuius titulum quis ordinatus est, facta contra tenorem & formam à Concilio præscriptam est nulla, vacet beneficium, remaneat tamen penes resignantem?

Respondeo: Si facta talis resignatio coram Papa ab non habente aliunde, unde vivat, non abdicatur jus à resignante, adeoque eo iure penes resignantem permanente non vacat beneficium, Garc. p. 2. c. 5. n. 225, dicens id certum esse.

2. Respondeo secundò: Si verò facta resignatio coram Ordinario, quamvis stando præcisè in terminis Concilii Tridentini idem dicendum erit; nimirum non vacare beneficium, & non esse necessarium novum titulum & collationem. Garc. n. 226, citans Zevall. q. 561. n. 22. Ex Constitutione tamen Pii V. §8. dicendum vacare tale beneficium, nec resignantem posse ad illud redire, sed de eo beneficio liberè cuicumque alteri providendum, non per Ordinarium ipsum, qui talem resignationem admittit, sed per Papam aliòve Superiores istius Ordinarii, aut per patronos, si beneficium est jurispatronatus juxta aliam constitutionem ejusdem Pii V. 42. Ordinarium verò admittens talem resignationem incurrit penam suspensionis à collatione beneficiorum, & tenetur resignantem illum alere. Paris. l. 2. q. 6. à n. 41. citans declarationem expressam sacre Congregationis de hoc. Garc. *loc. cit.* n. 227. insuper plures recitans pro his declarationes S. Congregationis.

3. Respondeo tertio: Si verò facta resignatio coram Ordinario ab habente aliunde, unde vivat, non facta tamen mentione, quòd sit beneficium titolare, standum erit Concilio, & non vacabit beneficium; quia Constitutio Pii V. non loquitur in hoc casu. Garc. n. 229.

Questio 308. An, & qualiter beneficia litigiosa possint resignari?

Respondeo primò: Beneficio litigioso potest quis cedere in gratiam & favorem colligantis; sive beneficium litigiosum potest resignari in favorem illius, cum quo super eo est lis; quia per hanc cessionem lis extinguitur, & sic purgatur vitium litigiosum. Paris. l. 2. q. 3. nu. 12.

Castrop. tr. 13. de benef. d. 6. p. 2. §. 2. n. 5. Azor. p. 2. l. 7. c. 25. q. 3. Pirh. ad tit. de renunc. n. 14.

2. Respondeo secundò: Potest quis simpliciter lite & causà cedere tam coram Ordinario, quam Papà. Azor. *loc. cit.* Paris. n. 100. In quo casu, ut ait Tond. qq. benef. p. 3. c. 63. n. 17. certum est, quòd lis finiatur, & non incurritur amplius nullitas provisionis factæ per Ordinarium, ac ideo, si prius Ordinarius contulerit, antequam colligans à Papa sui juris confirmationem legitime obtinuerit, collatio Ordinarii erit valida; quia tunc non est locus regulæ de surrogandis colligantibus, citat pro hoc Chok. ad dictam regulam n. 39. Item ut Azor. *loc. cit.* Paris. n. 101. cum communi; potest quis ipsum beneficium simpliciter dimittere. In quo casu, quia per renunciationem factam à colligante fuit amissum omne jus & possessio, cum renunciatio fuerit simplex, si alter colligans ingrediatur possessionem vacuum, non attentat. Paris. *cit.* q. 3. n. 18. citans Rotam in *Aversana benef.* 30. Mart. 1553. Lancell. de attent. p. 2. c. 4. n. 332. &c.

Quod idem ait Paris. n. 14. 15. & 16. dum liti ipsi renunciatum, etiamsi hujusmodi renunciatio facta fuisset in absentia judicis coram Notario, etiam non actuario; modò fiat mentio de ipsius liti pendentia; eò quòd lis finiatur cessione, non secus ac morte, vel per rem judicatam, vel per transactionem. Atque ita etiam in hoc casu cessionis liti resignari posse beneficium ab altero colligante, indicat Paris. *ibidem* n. 13. & 20. Etsi autem coram Ordinario fieri possit talis resignatio simplex beneficii litigiosi lite pendente, is tamen illud conferre nequit, non secus ac licet resignari possit coram Ordinario beneficium reservatum, is tamen illud coram se resignatum conferre nequit; uti nec subrogare potest aliquem in locum cedentis vel decedentis lite pendente. Paris. à n. 102. & ex eo Azor. *loc. cit.* Sunt enim beneficia litigiosa omnia de jure reservata Papa c. 1. & 2. ut lite pendente, quamvis hæc reservatio orta ex liti pendentia sit minus proprie reservatio, sed potius inhibito temporalis; per quam inferior prohibetur conferre beneficium lite pendente, ne detur novus colligans, ut etiam patet ex eo; quòd indultum conferendi beneficia reservata removeat quidem obstaculum reservationis, non tamen removeat impedimentum liti pendentia. Tond. p. 3. c. 163. n. 4. juncto n. 10. & 11. qui tamen etiam *ibidem* n. 9. testatur ex Lancell. de attent. p. 1. c. 3. n. 141. beneficia Gallia subiacere collationi Ordinariorum, non obstante liti pendentia, quin & contrarium jam dictis tenet n. 18. & 19. ubi aut cessio & renunciatio facta fuit simpliciter, & tunc lis cessat, & per consequens non intrat regula de surrogandis; si verò cessio in favorem, lis durat, & locus est prædictæ regulæ. Verum

3. Respondeo tertio: Beneficium litigiosum resignari non potest lite pendente in favorem tertii coram Ordinario, sed resignatio est omnino irrita & inanis, non secus ac alienatio rei litigiosa facta lite pendente fieri nequit, & facta nullus est momenti, ut constat ex toto titulo ff. & c. de litigiosis. Castrop. Azor, Pirh. *ll. cit.* Paris. l. 2. q. 3. n. 1. & expressè Azor juxta c. 2. ne lite pendente, in 6. quia præterquam quòd talis resignatio videtur fieri in fraudem, quæ est ratio Parisi *loc. cit.* n. 2. per hoc minime extinguitur lis, Azor *loc. cit.* Ordinarius autem conferre nequit beneficium litigiosum, nisi lite finita & extincta, vel per longum

gum tempus neglecta, eò quòd licet à jure canonico certum tempus continuum non sit ad lites finiendas, tamen si longo tempore à lite cessatum fuerit, ea finita censetur tanquam derelicta. Pirh. Azor *ll. cit.* Paris. à n. 20. Et sic testatur Azor *loc. cit.* Paris. à n. 23. à Rota quandoque judicatum, litem esse finitam, quia ea per 37. annos neglecta; quandoque judicatum idem, quia ab ea cessatum per annos 25. vel etiam 18.

4. Respondeo quartò: Sed neque coram Papa tale beneficium nullà factà mentione litis resignatur validè, quia sicut lite pendente principi supplicari non potest, ad impetrandum ab eo rescriptum pro obtinendo beneficio litigioso; ita etiam beneficium litigiosum impetrari nequit nullà factà litis mentione, Azor *loc. cit.* Paris. n. 59. Quinimò si Papa motu proprio conferat beneficium litigiosum, nullà factà mentione litis, collatio nulla est; quia Papa, si litem nosset, beneficium non conferret. Paris. n. 63. Azor. l. c. ellèque adhuc necessarium, facere mentionem litis pendentis, etiam si litem illa introducta fuisset in favorem ipsius resignantis (puta quia ipse movit litem de beneficio à se possessio, sive quia ipse, cum possideret beneficium, citavit, committendo causam molestationis super dicto beneficio, ac agitando litem contestando, &c.) tradunt Azor *loc. cit.* Paris. n. 65. citans Sarn. Staph. &c. non tamen opus est, facere mentionem litis, quoties illa cepta per solam citationem, tradit Paris. n. 43. citatis pluribus. Factà verò mentione litis valida est illa resignatio in favorem tertii coram Papa Pirh. *cit.* n. 114. Paris. *cit.* q. 3. n. 112. juncto n. 58. dicens esse communem Doctorum. Non sufficit autem facere mentionem litis sub generali; puta, non obstante litis pendentià, sed requirit, ut fiat mentio de processu & statu causæ, tradit Paris. n. 64. citans Ruin. *conf.* 76. n. 6. l. 5. Beronum *conf.* 1. n. 10. l. 3. Lancell. *de attent.* p. 2. c. 4. illatione 7. n. 645. Vide hic, quæ de subrogatione habet Paris. *cit.* q. 3. à n. 67. & alii Auctores passim.

5. Porro ad hoc ut beneficium dicatur litigiosum, non sufficit litem super possessione, sed litem adesse debet super ipso titulo beneficii. Tond. l. c. n. 5. juncto n. 17. Paris. *cit.* q. 3. n. 52. Dum enim litem est super possessione tantum, per eam non res, sed possessio efficitur litigiosa. Quamvis tamen, si litem tantum super possessore non raris fuit, ea justificari debeat, non quidem ad effectum, ut exinde beneficium dicatur litigiosum, sed ad hoc, ut obtineri possit surrogatio, etiam quoad possessionem, & jus super ea competens colliganti mortuo. Tond. *loc. cit.* n. 14. & 15. citans Gomez. *de trienn.* q. 11. n. 13. adeoque jam tale beneficium, cujus sola possessio litigiosa, resignari poterit etiam in favorem; nam ubi non est questio super re, vel aliquo jure connexo rei, res non efficitur litigiosa, ut non possit alienari. Paris. n. 53. Hoc tamen verum, quòd etiam in hoc casu cedi possit beneficium, non tamen cedi possit possessio ipsa, super qua litigatur; neque jus ad illam adipiscendam. Paris. n. 54. juxta Rot. in *Rotina.* 12. Decemb. 1571. Neque sufficit litem motam coram iudice incompetente, vel per falsum procuratorem; quia talis motio non facit rem litigiosam. Paris. n. 46. & 47. Et in summa, quoties processus nullus est, non impedit resignationem, aut est in consideratione, ut possit judicari subrepto in impetratione, si de eo non fiat mentio. Paris. n. 48. Neque sufficit,

si solum incidenter litigetur de beneficio, res enim non dicitur litigiosa, si solum contendatur de opere facto in ipsa re; sed requiritur, ut directè litigetur, cujus sit beneficium. Paris. n. 50. & 51. Neque sufficit litem esse super privatione beneficii, nisi litem sit super privatione beneficii, & ut adjudicetur sibi beneficium. Paris. n. 56. Neque denique sufficit, beneficium accusatum esse de crimine; tunc enim, quia litem non pendet super beneficio, sed super crimine, non reddit beneficium litigiosum, adeoque pendente accusatione resignari illud beneficium potest. Pirh. *ad tit. de renunc.* n. 14. citans Garc. p. 11. c. 3. n. 53. Verum de hoc postremo pluribus §. sequenti.

6. Respondeo denique: de cetero, quoties resignatio facta ante litem inceptam, potest resignatarius capere possessionem, etiam post contestatam litem, & lite pendente absque metu attentatorum, ut Imol. in *Clem. 1. ut litem pend.* Abb. in c. nostrum. *de appell.* C. Paris. *conf.* 172. n. 12. vol. 4. Paris. *cit.* q. 3. n. 25. junctis n. 27. 28. 29. Azor. l. c. addens hanc limitationem, si litem contestata non est de possessione, sed tantum de re ac titulo beneficii, adeoque sicut resignans in hoc casu contestata litem super ipso titulo post factam resignationem possit continuare possessionem, ita etiam resignatarius surrogatus gratiosè ante litem, pendente lite capere potest possessionem. Paris. n. 30. citans pro hoc plures Rotæ decisiones. Hinc etiam dum resignatio facta ante litem in favorem N. si postea litem mota fuit, & lata sententia, hæc mandari non potest executioni contra resignantem, nisi hic sustinuerit litem post resignationem, vel steterit in possessione. Paris. n. 31. & 32. quin etiam potest resignatarius, qui habuit gratiam ante litem, expedire literas lite pendente absque vitio attentatorum, quia habet causam de præterito; quare etiam potest ad gratiam, quam habet, impetrare pendente lite novam provisionem, aut gratiam, si neutri; cum lite pendente possit quis jus suum corroborare. Paris. à n. 33. Procedit quoque responso hæc de capienda in hoc casu possessione pendente lite, etiam si consensus major, seu in Cancellaria à resignante fuisset præstitus post litem motam; nam si supplicatio fuit signata, v. g. 1. Martii, renunciatus citatur 15. ejusdem mensis, & consensus dictus præstatum ultima Martii, resignans dicitur adhuc pacificus possessor, & tenet resignatio. Cujus ratio est, quia consensus ille retrotrahitur ad diem datæ & signatæ supplicationis, & literæ expediuntur sub die datæ; adeoque litem medio tempore ante præstitum illum consensus non impedit; cum consensus ille sit approbatio præteritæ voluntatis, seu consensus dati in porrectione supplicationis. Paris. à n. 41.

Questio 309. An pensiones constitutæ jure ac titulo beneficii, ac succedentes loco beneficii possint resignari?

1. Respondeo primò: Pensionarius seu is, cui hæc pensiones dictæ jure constitutæ, potest illas non exigere, vel etiam expressè illas repudiare, ac ita tacitè illas resignare in favorem illius, à quo solvendæ, Paris. l. 2. q. 15. n. 25. & ex eo Pirh. *ad tit. de renunc.* n. 17. idque etiam sine requisito consensu Papæ, ut C. Luc. in *sum. pensionum.* n. 82. Etsi etiam hoc secus sit in cassatione seu extinctione non gratuita pensionis, seu quæ sit mediante pecuniâ, seu solutione anticipatâ aliquorum

termini-

terminorum; necessarium enim tunc est beneplacitum Apostolicum. C. Luc. de pens. d. 68. n. 6. citans seipsum *ibidem* d. 5. & 80.

2. Respondeo secundò: Pensionarius quoque cedere potest commoditatem pensionis; fierique potest hæc cessio dictæ commoditatis sine indulto etiam & consensu Papæ, etiam interveniente pecuniâ vel aliâ recompensâ temporali, etiam Laico, aut aliâ pensionis Ecclesiæ incapaci. C. Luc. cit. n. 83. Etsi enim pensiones Ecclesiasticæ quodam ipsarum substantiam vel jus, etiam gratis, multoque minus mediante pecuniâ de uno in alterum sine Apostolico indulto nequeant transferri, ideoque sint de rebus illis, quæ non sunt in commercio, non secus ac jura regalia ac similia habentia strictissimam alienandi prohibitionem. ipsaque beneficia Ecclesiastica, quorum jure in omnibus ferè regulantur hæ pensiones; atamen quia dicta cessio commoditatis non est circa ipsius pensionis substantiam, nec jus ullum in re, aut ad rem tribuit cessionario, sed continuante integro perfectoque jure in ipso cedente seu pensionario, importat nudum factum ab ipsâ pensionum substantia præcisum capiendi emolumentum, ut quid temporale, seu factum exactionis, quo ex libero cedentis dominio & arbitrio cessionarius ipsius cedentis madatario seu procuratorio nomine exigit fructus; postquam separati à sua causa productivâ, effecti sunt de bonis indifferentibus ac libera dispositionis; hinc inquam fit, ut sicut recepta docet praxis, etiam sine beneplacito Apostolico ex privata conventionne dicta commoditas, seu pensionis quoad dictam commoditatem sint in commercio. C. Luc. cit. n. 83. & d. 68. de pens. n. 25. 26. & 27. ubi etiam num. 4. & 31. ostendit, qualiter ipse possessor beneficii pensione gravati possit esse cessionarius dictæ commoditatis, seu acquirere sibi commoditatem pensionis, & sic representare duplicem personam. Porro cessionarius dictæ commoditatis præmoriens ante cedentem, potest commoditatem illam transferre ad successores suos. C. Luc. in sum. de pens. nu. 84. Econtra autem supervivens cedentem nihil habet expectare à titulari seu beneficiato ipso; neque etiam ab hæredibus defuncti cedentis. Siquidem cessionarius, seu acquirens cessionem dictæ commoditatis pensionis dicitur emere incertam aleam vitæ cedentis, & consequenter cessante jure cedentis per ejus mortem cessionarius casui vel fortunæ debet referre suum damnum, & ratione hujus periculi hujusmodi jura vitalitia minus æstimantur, nec de facili in iis intrat læsio. C. Luc. de pens. d. 69. n. 3. & 4. & in sum. n. 85. Quod si tamen cedens pensionis commoditatem contrahendo matrimonium, vel assumendo statum alium regularem vel secularem incompatibilem cum retentione pensionis, seu unde resultaret extinctio pensionis, aut etiam committendo delictum, ob quod privaretur pensione, vel etiam damnaretur capite, & sic voluntariè moreretur (quippe moriens per manus justitiæ ob delictum, dicitur voluntariè mori, & occidi à seipso, ut C. Luc. cit. d. 69. n. 9.) ille aut illius hæredes sine dubio teneantur cessionario ad evictionem vel restitutionem pretii, & ad resarciendum damnum ejus pro quantitate interesse illius; possit enim aliâs talis cedens, habendo in animo ejusmodi statum incompatibilem assumere, locupletari cum aliena jactura; & delicta nocere debent delinquenti, non

tertio innocenti; adeoque delinquens vel ejus hæreditas cum jactura innocentis cessionarii remanere non debet locupletata. C. Luc. cit. d. 69. n. 10. & in sum. n. 85. uti hæc patet à simili in subinfeudatione; dum nimirum cessât à feudatario commoditate, seu factâ sub infeudatione feudi, dum devolutio feudi subsequitur per mortem naturalem feudatarii, seu aliâs ex natura etiam sine culpa & facto cedentis seu subinfeudantis, evictio cessionario præstanda non est, nisi expressè promotâ fuit: ubi verò devolutio sequitur ob feloniam, vel aliud factum culposum feudatarii cedentis seu subinfeudantis, intrat actio evictionis vel saltem restitutio pretii; eò quod inter contrahentes in contractum deducta videatur vita naturalis, seu jus illud, quod juxta regularem cursum sine culposo accidente duraturum est. C. Luca cit. d. 69. n. 7. ex Thom. de Marin. de genere & qualitate feudorum. tit. 2. p. 2. n. 128. Itemque patet in locatione, factâ ad certum tempus per beneficiatum, vel similem habentem jus pro sola sua vita, & cui stare non teneatur ejus successor; dum jus talis locationis resolvitur per mortem vel translationem, aut alium casum seu factum involuntarium, conductor seu locatarius non habet actionem ad interesse contra locatorem; secus verò si jus illud locatorem resolvitur ex facto locatoris voluntario, & à fortiori si hoc culposum & illicitum est. C. Luc. loc. cit. n. 8. ex Barbof. de pot. Ep. alleg. 94. n. 12. Quapropter hanc cautelam in hujusmodi cessionibus adhibendam monet C. Luca de pens. d. 69. nu. 11. (quam etiam se auctore hodie dum transisse in commune formularium addit *ibid.*) ut scilicet cedens promittat, se non fecisse, nec in futurum debere aliquid facere, ob quod pensio extinguenda sit, vel aliâs cessatura, quàm per solam mortem naturalem à Deo provenientem; idque satis sibi congruum & rationabile videri ait.

3. Respondeo tertio: Ex Apostolico indulto & non aliâs potest pensionarius pensionem transferre in aliam personam, eamque loco suo ponere. Idque etiam in infirmitate; quinimò in mortis articulo, etiam nutu & signis, modò non adsit defectus intellectus, adeo ut transferens testamèntaliter ac de reliquis bonis disponendi habilitatem retineat. C. Luc. in sum. de pens. n. 66. & 67. referens se ad d. 56. & 59. de pens. fieri autem solet hæc translatio tribus ferè modis: Primò & quidem frequenter, ut coram persona in Ecclesiastica dignitate constitutâ pensionarius præstet consensum cassationi pensionis antiquæ, eodémque instante Apostolico ille Delegatus consimilem pensionem reservet in favorem diversæ personæ, quæ translatus dicitur; quamvis per hoc, quod ista præcisè forma non servetur; nimirum quod non præcedat dicta cassatio, sed solum de pensionarij consensu fiat nova reservatio, non corrumpat actus, cum ista cassatio implicite per necessarium antecedens præcedere dicatur. C. Luc. in cit. sum. n. 67. & 68. referens se ad d. 58. Secundò: Quæ est magis rara in praxi species translationis, ut fiat coram Notario & testibus, vel etiam per secularem privatam; dum nimirum in indulto Apostolico habetur, sic quoque fieri posse. C. Luc. in sum. cit. n. 69. referens se ad d. 70. Tertio: ut fiat coram ipso Papâ directè & immediatè, dum nimirum pensionario consentiente cassationi antiquæ pensionis, Papa consimilem reservat ad alterius favorem. C. Luc. loc. cit. n. 70. qui modus, nimirum

importet translationem, & sic prorogationem eisdem pensionis de persona ad personam; an verò novam & integram reservationem, quaestionem potius facti, quam juris esse ait idem Cardin. *loc. cit.* Porro pensio semel translata transferri non potest, nisi specialiter indultum, vel beneficiati accedat consensus; qui etiam ex intervallo, re tamen integra & ante acceptatam nullitatem praestari potest; sufficitque etiam implicitus & praesumptus ex diuturna solutione (qua tamen erronea non sit) resultans. C. Luc. *in cit. sum. num. 77.* referens se ad d. 60. si. & 53. An verò transferendi facultas exerceri valeat in pensione, cujus commoditas alteri cessa est, non esse levis quaestionis, ait C. Luc. n. 76. in qua videri sibi probabiliorem affirmativam; Verùm de hac translationis pensionis materiâ pluribus & ex professio inferius.

4. Respondeo quartò: His tamen non obstantibus pensiones propriè resignari non possunt in favorem; quia propriè beneficia non sunt, de quo vide Paris. & Pirh. immediate post citandos; nec pensio est perpetua, sed onus quoddam temporale. Pirh. *ad tit. de renunc. n. 17.* Paris. l. 2. q. 15. n. 7. citans Sarn. *ad reg. de infirm. q. 16.* Mandosi *ad eandem reg. q. 11.* Proinde etiam pensiones permutari non possunt. Paris. *loc. cit. n. 9.* citans Pet. de Perul. *de permutatone beneficiorum. p. 1. qu. 9.* Gamb. *in c. licet. de rev. permut. in 6. n. 87. &c.*

PARAGRAPHVS IV.

De iis, qui beneficia resignare possunt.

Quaestio 310. Beneficio privandus ob delictum vel aliud, an & qualiter illud resignare possit?

1. Respondeo primò: Criminosus, qui ob delictum non est privatus ipso iure seu facto beneficio suo, sed solum venit privandus, potest illud resignare in favorem etiam. Paris. l. 3. q. 16. n. 1. citans Roffiniac. *de benef. c. 21.* Lancell. *de accens. p. 1. c. 2.* Sarn. *in reg. de annal. q. 42. n. 3.* & plurimos alios. Pirh. *ad tit. de renunc. n. 26.* Azor. p. 2. l. 7. c. 20. q. 8. dicens esse communem. Castrop. *de benef. tr. 13. d. 6. p. 2. §. 2. n. 9.* Garc. p. 11. c. 3. n. 64. citans Rebuff. *cit. de mod. amit. benef. n. 53.* Gutt. *qq. can. l. 2. c. 5. n. 30.* Sanch. *de matrim. l. 7. d. 42. n. 2.* Gonz. *gl. 15. n. 147.* Molin. *de just. tr. 3. d. 78. n. 2.* Covarr. &c. Tond. *qq. benef. p. 1. c. 27. n. 13.* Lott. l. 3. q. 33. n. 65. juncto n. 70. ubi etiam addit: quantumcumque crimen sit notorium, quamvis expressè non addat, an tunc quoque in favorem renunciari possit. Corrad. *in pr. benef. l. 5. c. 1. n. 8.* Laym. *ad c. admonet. de renunc. n. 8.* remittens ad seipsum *Th. mor. l. 4. tr. 2. c. 17. circa finem. &c.* Ratio est, quia cum talis necdum privatus sit beneficio, jus in eo retinet, adeoque potestatem disponendi de eo, & transferendi illed in alium. Nam, cum regulariter cuique datum est, proprium beneficium resignare in favorem; ob commissum autem delictum, uti privatus non est beneficio; ita nec datâ potestate. Pirh. Castrop. *ll. cit.* Nec obstat ex tali resignatione provenire praedictum

P. Lauren. *Fori Benef. Tom. III.*

Ordinario, dum impeditur, quò minus ipse conferre possit; nam id est per accidens, & non considerandum; cum talis resignans utatur suo iure.

2. Ampliatur responsio primò, quòd fieri hæc resignatio in favorem, etiam per Procuratorem, dum & criminosi constituti possunt Procuratores ad resignanda beneficia. Pirh. *loc. cit. Paris. n. 43.* dicens esse communem.

3. Ampliatur secundò, quòd possit fieri hæc resignatio in favorem, etiam cum reservatione pensionis, juxta Corrad. *loc. cit. n. 9.* & Flores de Mena. q. 13. n. 8. & 9. apud Garc. *loc. cit. n. 64.*

4. Ampliatur tertio, ut procedat etiam lite & accusatione pendente; ut quia pendet iudicium super crimine commissio. Pirh. *loc. cit. Paris. loc. cit. n. 8.* citans quamplurimos.

5. Quarto: ut procedat hæc resignatio, etiam in favorem, non tantum ubi iudicium inceptum, & testes recepti; sed & ubi conclusum est in causa, ita ut nihil restet nisi proferenda sententia. Corrad. *loc. cit. Garc. cit. c. 3. n. 9.* Tond. *loc. cit. n. 18.* dicens se alias sensisse & consuluisse contrarium, sed maturius cogitantem iudicasse se, sententiam Garciae veriorum, contra Paris. *loc. cit. n. 46.* Laym. & Pirh. *ll. cit.* citantes Quaranta *in sum. Bullar. V. beneficiorum resignationes. §. quaestio tamen est. & admittentes id quidem, dum resignatio esset simplex; non tamen dum est in favorem, ed quòd talis resignatio tunc censeretur dolosa; quas tamen rationes fraudis & malitiae, ait Tond. magis militare post latam sententiam, & tamen post eam resignare posse criminosum in favorem, de quo mox.*

6. Quintò: ut procedat etiam post latam sententiam privationis, dum sit ab ea appellatum; per appellationem enim manet integrum jus passivae sententiae, & per appellationem extinguitur iudicatum seu sententia, vel saltem suspenditur, & pendente appellatione nihil est innovandum. Corrad. *loc. cit. Garc. à nu. 91.* Paris. *loc. cit. à n. 17.* citantes Roffiniac. *de benef. c. 20. n. 6.* Rebuff. *in pr. tit. de mod. amit. benef. n. 52. &c.* Gonz. *loc. cit.* qui etiam, uti & Corrad. *cit. n. 8.* quòd possit resignare talis in favorem ante privationem per tres sententias conformes subsecutam. Quod tamen ipsum limitat Garc. *num. 96.* ut nimirum hæc ampliatio non procedat, quando privationis sententia contineret in se adjudicationem beneficii juxta ea, quæ habet *num. 76. & 82.* quia ex hoc jam beneficium ipsum factum est litigiosum. vide dicenda de hoc paulò post *respons. 2.*

7. Sextò hoc ipsum ita procedit, ut talis possit renunciare etiam in favorem, valeatque renunciatio, etiam nullâ factâ mentione de crimine, aut de accusatione, inquisitione, processu, privatione; ed quòd nullibi in iure cavetur, talem mentionem fieri debere, vel quòd eis expressis Papa gratiam nullatenus concessisset, & non omnia talia; quorum expressio movere potuisset ad negandam gratiam; gratiam vitiant; sed ea solum, quæ de iure vel stylo sunt exprimenda, seu de quibus reperitur expressum vel, est in iure cautum, quòd eis Papa gratiam non concessisset, ut Felin. *in c. postulasti. de rescrip. nu. 1.* Garc. *cit. c. 3. nu. 120. & 121.* citans Ferrar. Sarn. Covar. Lancell. &c. Corrad. Pirh. *ll. cit.* & hic quidem dicens id certum, si crimen non reddat resignantem indignum beneficio. Castrop. *loc. cit. n. 9.* &c. contra Paris. *cit. q. 16. n. 29.* citantem pro hoc Selv. p. 3. q. 11. n. 152. C. Paris. *cons. 136. vol. 4.* Menoch. *de arb. casu 202. n. 37.*

Rebuff.